

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesfrift
til
de offentlige Examiner
i
Metropolitanskolen
i Juni og Juli 1870.

- I. Et Par Ord om Undervisningen i de gamle Sprog, af Overlærer D. Fibiger.
 - II. Skoleesterretninger af Rector B. Borgen.
-

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. H. Schulz.

Et Par Ord om Undervisningen i de gamle Sprog.

Af

Overlærer O. Fibiger.

Det er desværre en kjendsgjerning, at den lærde Skole for Tiden ikke kan glæde sig ved nogen særlig Popularitet. Der gaaer gjennem vor Tid Strømninger, som ere alt Undet end gunstige for den Udvikling, der søger den sande Dannelse i en autoptisk Kundskab til Oldtidens to store Kulturnationer, støttet til og udvidet ved en encyklopædisk Oversigt over de Kundskabsgrene, der, fremingaaede af Oldtiden, i Nutiden have modtaget en saa rig Udvikling og spille en saa fremtrædende Rolle, at deres Krav paa at optages i den høiere Undervisnings Kursus var uafviseligt. Brangvillien mod den lærde Skole kommer fornemlig fra to Leire, hvis Tilhængere, skjænt de gaae ud fra helt forskellige Forudsætninger, mødes i et fælles Had til den humanistiske Dannelse og dennes Organ, den lærde Skole. Paa den ene Side finde vi Mænd, for hvem hele det lærde Undervisningsvæsen nødvendigvis maa være en Bederstyggethed, fordi de i Dannelsen overhovedet see en fjendtlig Magt, Mænd, hvis politiske Indflydelse og sociale Stilling paa det Nøieste er knyttet til Herredømmet over den udannede, Hørerne blindthen følgende Hob. Fra den anden Side møde os Mænd, hvis oprigtige Kjærlighed til Dannelsen vel ikke lader sig betvivle, men som søger den ad saadanne Veie og ved saadanne Midler, som staae i den skarpeste Modståning til de Dannelsesmidler, ved hvilke den lærde Skole søger at naae sit Maal. For dem er Skolens systematiske, paa Tilegnelse af positiv Kundskab i forskellige Fag rettede Undervisning et afflygt

og faerdærvæligt „Dødbideri“; for dem er Dannessen en ved „det levende Ord“ bevirket „Vækelse“, et luftigt og gemhtligt Gudvedhvad uden positivt Indhold. De behytte troelig enhver Leilighed til at underminere den lærde Skole, og deres Indflydelse er ikke ringe. Vi have endnu en Klasse af Modstandere tilbage, maaſkee den farligste af alle: dygtige, alvorlige Mænd, der mene det oprigtigt med Dannessen, som vide, at intet Udbhytte naaes uden strengt og vedholdende Arbeide, men som have tabt eller maaſkee aldrig havt den Overbevisning, at Kunstdkaben til Oldtidens Literatur og Liv er det fyldigste og rigeste Grundlag for den høiere Dannelse.

Under saadanne Forhold er det naturligt, at den lærde Skole gaaer i Rette med sig selv og med Alvor undersøger, om der i dens Undervisning, i dens Behandlingsmaade af de enkelte Fag muligvis skulde være noget Forfeilet, Noget, der giver Oppositionen, fra hvilken Side denne end monne komme, Vaaben ihænde. Hensigten med disse aphoristiske Bemærkninger er at undersøge, hvorledes Sagen i saa Henscende stiller sig med Hensyn til Undervisningen i de to gamle Sprog, de Fag, der baade ifølge Sagens Natur ere det egentlige Grundlag for den lærde Skoles Undervisning, og som ved deres store Timetal ere betegnede som Skolens egentlige Hovedfag. *)

Naar man betænker, at Undervisningen i Latin raader over et sexaarligt Kursus (for de Skolers Bedkommende, hvor dette Fag begynder i 2den Klasse, et syvaarligt), med 8 à 9, i øverste Klasse undertiden 10 ugentlige Timer, og at Under-

*) Man vil ikke misforstaae dette Udtryk, som om det var min Hensigt at ville hæve de to Fag paa de andre Fags Bekostning. Jeg vedkjender mig den Overbevisning, at ideelt betragtet alle Fag i lige Grad ere Hovedfag.

visningen i Græst strækker sig over et femaarigt Kursus med 5 à 6 Timer om Ugen, saa maa man vel indromme, at den disse Fag tildelede Tid, forudsat at den anvendes paa rette Maade, er tilstrækkelig til at føre Disciplene saa vidt, at et tilfredsstillende Resultat kan figes at være opnaaet. Her bliver da Spørgsmaalet: „hvad er det for et Maal eller Resultat, der skal naaes?“ Svaret paa dette Spørgsmaal er givet i Forordningen af 13de Mai 1850: „Undervisningen i Latin maa sætte sig samme Maal for Kunnskaben, som hidtil har været tilsigtet ved Skoleundervisningen i Forbindelse med Prøven i Latin ved den saakaldte anden Examens*). Der bør altsaa søges stiftet et Bekjendtskab med det Bedste af den latinske Literatur ved Læsningen af et passende Antal poetiske og prosaiske Forfattere, (hvis mindste*) Omfang er angivet nedenfor) og vundet en sikker Dygtighed i Sproget til fri Benyttelse“. Fremdeles: „Græst læres omrent i samme Omfang som hidtil og efter den Anthydning, som nedenfor er given ved Bestemmelserne af det Pensum, der i det Mindste maa være læst.**) Fremdeles: „Med Undervisningen i Latin og Græst maa i de høiere Klasser forbindes Meddelelsen af en Oversigt over det Bigtigste og Bethdningfuldeste af den gamle Literatur og den gamle Verdens Forfatning og Tilstand hos begge Folk samt af Mythologien, hvortil ved Siden af Læsningen af Forfatterne benytttes trylte, forte

*) Udhævet af mig.

**) At der for Græstens Bedkommende ikke er stillet nogen Fordring om en (skriftlig eller mundtlig) Extemporalprøve, har altid forekommet mig at være en Inkonsvens og et Frafal fra den Land, i hvilken Forordningen er skrevet.

Værebøger med behørigt Udvælg.*). Hvor og saavidt dertil er Veilighed henvises tillige til den bildende Kunsts Udvikling hos Grækerne."

Disse Ord ere thodelige nok; det har aldrig været Forordningens Mening, at Opgaven skulde føges løst ved en paa stadig Repetition stottet Indovelse af det forekrevne Minimumspensum; men dette skulde være ligesom den faste Kjerner i Undervisningsstoffet, der ydede en Garanti for at Kandidaten ved Slutningen af Skolens Kursus havde erhvervet sig en i sproglig=grammatisk Henseende paalidelig, ikke blot paa en vis Routine beroende Indsigt og Færdighed i de gamle Sprog; men, skal det Maal af virkelig Modenhed, af Kunskab til Oldtidens Liv, Institutioner og Literatur (for ikke at tale om „den sikre Dygtighed i Sproget til fri Benyttelse“), som Forordningen kræver, naaes, da maa der nødvendigvis allerede i Mellemklasserne begyndes paa en nogenlunde omfattende kursoisk Læsning, der kan supplere den statariske og tjene som Grundvold for Tillegnelsen af en større Vehed i at tunle med sproglige Phænomener og for Erhvervelsen af et rigere Indblik i Oldtidslivets forskellige Retninger.

Hvorledes løser nu Skolen den Opgave, som er stillet den? Diftnok kan der vise sig større eller mindre Forstjel ved de forskellige Skoler, men saavidt der af de aarlige Programmer lader sig uddrage nogen Slutning, dog ikke i saa væsentlig en Grad, at jeg jo nok fra de to Skoler (den ene kongelig,

*) Denne Bestemmelse er dog senere blevet modifieret saaledes, at der af Literaturhistorie, Antikviteter og Mythologi medtages det Stof, som Forsatterlæsningen byder, uden at der fordres nogen sammenhængende, til en trykt Bog knyttet Oversigt over disse Discipliner.

den anden privat), i hvilke jeg i en lang Uarrække ved det daglige Arbeide har været i stand til at danne mig en selvstændig Mening om den Maade, paa hvilken Opgaven der søges løst, tør drage en Slutning, der nogenlunde holder Stik for de allerfleste andre Skolers Bedkommende.

Sagen stiller sig da, saavidt jeg skjønner, paa følgende Maade. I Begyndelsesklasserne (2den til 4de incl.)*), hvor Opgaven ifolge sin Natur begrændes sig selv, er, hvad Undervisningens Form og Methode angaaer, Alt som det bør være. I disse Klasser maa fornuftigvis Arbeidet med Disciplene saa godt som udelukkende være rettet paa at bringe dem Sikkerhed i Formlæren og Begyndelsesgrundene af Kasus- og Sætningslæren; i disse Klasser er en saa at sige daglig Repetition af det Læste paa sin rette Blads, og naar Drengene ved Læsningen af en Læsebog, nogle Levnetsbeskrivesser af Cornelius, 1 à 2 Bøger af Cæsar og et Par hundrede Vers af en baade i Form og Indhold lettere Digter **) i Forening med skriftlige Arbeider, der ere lempede efter det til enhver Tid Læste, have tilegnet sig Fasthed og Sikkerhed i det Elementaire samt et nogenlunde omfattende Ordforraad, da er der præsteret, hvad der med Billighed kan fordres paa dette Stadium af Skolen.

I Mellemklasserne (5te og 6te), i hvilke Behandlingsmaaden af Forsatterne dog vel skulde tage et vist Opsving, fortættes nu Undervisningen, stadig medtagende Mere og Mere af det grammatiske Stof, i alt Væsentligt paa samme Maade,

*) Klasseangivelserne refererer sig her, som i det Følgende, til Latinen; for Græffens Bedkommende blive 4de og 5te Klasse at betegne som Begynderklasserne.

**) Jeg har naar i 4de Klasse hertil benyttet udvalgte Stykker af Ovids Metamorphoser (c. 300 Vers) istedetfor den traditionelle Phædrus.

paa hvilken den blev dreven i de foregaaende Klasser. Forfatterne (i Regelen Ciceros Taler, Livius eller Sallust, Ovids Metamorphoser og Virgils Geneide) benyttes som Grundlag for en minutios grammatiske Analyse; Dag ud, Dag indgjentages de samme grammatiske Exercitier med den eneste Variation, at Forfatterstedet, der tjener som Grundlag for Analysen, varierer; men Fordelen herved er ikke synderlig stor, thi Disciplen tænker kun Lidet over Mening og Indhold af det Læste. Man kunde vente, at Resultatet af en saadan Maade at læse Forfatterne paa dog i det Mindste vilde lede til en vis Grad af sikker Kunckab i det Grammatikalske og til en vis Færdighed i praktisk Anvendelse af de saa ofte behandlede Phænomener; men de skriftlige Arbeider vidne paa en sørgefulig Maade om det Modsatte. Mange Lærere ville vistnok med mig indrømme, at den begrændede, men med Sikkerhed tilegnede grammatiske Kunckab, som Disciplene medbringe fra Underklasserne, ikke sjeldent forflygtiges og usikker gjøres i de to Aar i Mellemklasserne, og at der i 6te Klasse, navnlig i Stilene, meget hyppigt begaaes den Slags grove Fejl, som man dog var nogenlunde sikker for paa det tidligere Stadium. Man fristes til at antage, at den daglige Gjen>tagelse og den pinlige Ensformighed begynder med at slove Disciplen og ender med at gjøre ham led og kjed af Forfatterlæsningen.

Med disse Forudsætninger naaer Disciplen endelig op til den toaarige 7de Klasse, hvor Kronen skal sættes paa Værket ved Afslutningen af det hele Kursus. Nu skulde man da endelig kunne haabe, at en friere Aand gjorde sig gjældende, og ganske vist bliver dette Haab ikke fuldstændig stoffet; Disciplenes Alder og den ved Skolens samlede Undervisning erhvervede større Modenhed fører naturligt til en noget friere Behandling af Stoffet; men der er dog fra de tidligere Aar

endnu saa Meget, som thynger paa denne Klasse og holder Undervisningen nede under det Maal, der her burde stilles. Den ovenfor omtalte Usikkerhed i det Elementaire trænger Læreren til stadigt at dvæle ved simple Phænomener, der høre hjemme paa de tidligere Stadier; dog, det fil endda være, men værre er det Træk, som den forestaende Afgangsexamen foranlediger. Strax ved Begyndelsen af det affluttende toaarige Kursus tages der fat paa en Beregning af hvormeget der, foruden det i 6te (tildels vel og i 5te Klasse) Væste, i disse Aar skal læses for at gives op til Afgangsexamen; for at faae saa Meget som muligt repeteret, for at faae det Pensum, der opgives, ret indexceret, stilles en Minimumsberegning, der nogensinde fyldestgjør Forordnings Fordringer; saa læses der, saa repeteres der og repeteres atter, indtil det lille Minimum er blevet saa „gelæufigt“, som den tilmaalte Tid tillader det.

Intet Under, om Resultaterne ved Afgangsexamen i Negelen kun ere simple. De bedre Hoveder, eller rettere de med god Hukommelse udstryrede Kandidater klare vel saa nogensinde for sig i det læste Pensum; men ved Prøven i Extemporallatin, hvor den egentlige sproglige Modenhed skulde komme til syne, der viser sig som oftest, selv hos de Dygtigere, en paafaldende Mangel paa Evne til at finde sig tilrette i simple latinske Perioder; en ringe Lydighed er tilstrækkelig til at forårsage Forverpling af almindelig bekjendte Ord; en meningløs Oversættelse vækker i Negelen ikke synsdelig Betenkelsighed hos Kandidaten; thi han er jo fra gammel Tid af mere vant til at analysere og anstille grammatiske Experimenter, end til at tænke over Mening og Sammenhæng i et Forfattersted.

Det kan være, at jeg seer Forholdene i et for mørkt lys; det var jo ikke saa underligt, om den Mistrosning,

der vender tilbage Aar for Aar, naar det vundne Resultat veies mod det lange og brydsomme Arbeide, der er anvendt for at naae det, kunde bringe en ivrig Skolemand til at glemme, eller i al Fald til ikke at tage tilbørligt Hensyn til, at der ogsaa udenfor Skolen rører sig Meget, som over en hemmende Indvirkning paa Skolens Gjerning, at navnlig Tidens Aand ikke er en saadan, som støtter en stadig og ihærdig aandelig Virksomhed hos de Unge; men i Hovedsagen føler jeg mig overbevist om at have Ret, nemlig deri, at der baade kan og skal, saavel i kvantitativ som i kvalitativ Henseende, udrettes betydeligt Mere, naar den paa de gamle Sprog og Kunstdæk til Oldtidslivet støttede Undervisning skal vente at kunne hævde sin fremragende Plads i den høiere Skole.

Hvad kan der nu gjøres for at bringe Undervisningen i de gamle Sprog ind i et andet Spor og ordne den paa en Maade, der lover bedre og fyldigere Resultater? Jeg troer, at en, idetmindste tilshyndende, lille Forandring i den Maade, paa hvilken Afgangsexamen afholdes, vil kunne yde et saare væsentligt Bidrag hertil. Nu legges, saavidt min Erfaring rækker, Hovedaccenten uforholdsmaessig stærkt paa Resultatet af Prøven i det Opgivne; af den Tid, der benyttes til Examinationen (for hver enkelt Kandidat i Gjennemsnit lidt over en halv Time) gaaer den allerstørste Del med til Prøven i det læste Prosa- og Digtersted; bagefter kommer som et Supplement en hurtig affærdiget Examination i et ikke læst Sted, hvis Korthed i Sammenligning med de to andre Forfattersteder allerede viser, hvor ringe Vægt man legger paa denne Del af Prøven; Resultatet af Extemporalpræstationen skal sandelig være førdeles maadeligt for at trykke en anständig Præstation i det, der er opgivet som statarisk læst, blot saa meget som en Charaktergrad ned; og

dog er det jo denne Prøve, der skal vise, om en Kandidat har bragt det til en antagelig Grad af virkelig Sprogtundstaf, eller om hans Examenspræstation kun er Resultat af en Dressur. Vendte man derimod Forholdet om og begyndte med en Examination i et tilstrækkeligt langt, ikke tidligere læst Stykke af passende Vanfælighed, og lod man Resultatet af denne Præstation have en overveiende Indflydelse paa Bedømmelsen af det Hele, saa vilde man faae et langt paalideligere Skøn om Kandidatens virkelige Kundstabstandpunkt; at der til denne Hovedprøve skulde slutte sig en Examination i et som læst opgivet Prosa- og Digtersted, anstillet i samme Omfang og med samme Grundighed som hidtil, er en Selvfølge. Tiden til Prøven maatte da tilmaales noget rundeligere, end Tilfældet nu er; men det vilde vel ikke medføre nogen særlig Vanfælighed.

Med en saadan Examen for Die vilde Skolen. see sig nødt til at træffe en anden Ordning af Undervisningen i de gamle Sprog, end den nu almindelige; Nødvendigheden af en systematisk ordnet Extemporallæsning vilde påtvinge sig allerede i 5te Klasse.*.) I det Mindste 10 ugentlige Timer burde i denne og de følgende Klasser anvendes til en hurtigere og lettere Læsning af saadanne Forfattere eller udvalgte Stykker af Forfattere, der ved deres sproglige Form passe til de forskellige Klassers Standpunkt, og som ved deres Indhold kunne give Disciplene et nogenlunde fyldigt Indblik i de reale Sider af Oldtidslivet. Hvad den statariske Læsning angaaer anseer jeg det for en Nødvendighed at komme bort fra en Methode, der behyter Forfatterne som et Middel til at indøve Grammatiken; der vil sandelig, naar Disciplen har oversat sit

*) For Græskens Vedkommende vilde det vel være hensigtsmæssigt at begynde Extemporallæsningen i 6te Klasse.

Sthfke, være Punkter nok, hvor Oversættelsens Beskaffenhed gjør det nødvendigt for Læreren at kræve en noigagtig grammatisk Nedegjørelse for hvorledes Disciplen har opfattet dette eller hint Sted; men saasnart der rent vilkaarligt og uden nogen i Oversættelsens Urigtighed eller Uklarhed given Foranledning udspilles snart dette, snart hint grammatiske Phænomen til særlig Behandling, da, mener jeg, er Misgrebet tilstede. Den specielle grammatiske Undervisning hører hjemme i Stiftimerne.

Ieg skal hermed slutte disse korte Bemærkninger, med hvilke det har været min Hensigt at give Impulsen til en mere indgaaende Drøftelse af en Sag, der efter min Mening er et Livsspørgsmaal for den lærde Skole, og henstille dem til velvillig Overveielse og Bedømmelse af mine ærede Kolleger ved de forskjellige Skoler. Det vilde, gjen-tager jeg, være mig en sand Glæde, hvis Nogen kunde over-bevise mig om, at jeg har sagtet mod en Skygge og at Alt er godt som det er; men saalænge dette ikke står, maa jeg fastholde det som min Overbevisning, at Undervisningen i de gamle Sprog i vore lærde Skoler ikke fuldestgjør de Fordringer, som man er berettiget til at stille til den.

Efterretninger

om

Metropolitanskolen

for

Skoleaaret 1869—1870.

Af

B. Borgen,
Skolens Rector.

Afgangsexamen 1869.

Bed Ministeriets Skrivelse af 22de Mai blev det meddeelt, at den skriftlige Deel af Afgangsexamen for Året 1869 vilde være at afholde Onsdagen den 23de, Fredagen den 25de og Løverdagen den 26de Juni, samt at det, da Undervisningsinspecteuren paa Grund af sin Fraværelse i Udlændet ikke vilde kunne overvære den mundtlige Prøve ved Skolerne, overlodes Rector overensstemmende med de gjeldende Regler at anorde det Fornødne med Hensyn til sammes Fasthættelse og Afholdelse.

Efter Indbrydelse deltog i Censuren ved denne Examen: i Hebraisk Pastor Hohlenberg, i Historie Cand. juris Bache, i Mathematik Collaborator Silfverberg, i Naturlære Cand. polytechn. Møller.

Til Examen indstillede sig efternevnte 23 Disciple, hvilke, med Undtagelse af den under Nr. 2 nævnte, efter den i Året 1867 afholdte Hovedexamen vare blevne opflyttede fra 6te til 7de Klasse:

1. Carl Emil Hedemann, 2. Frederik Michael Theodor Fugmann,* 3. Christian Peter Julius Sørgensen, 4. Ludvig Emil Ebbe Gundorph, 5.

*) Denne Discipel blev, sjældt han ikke tidligere havde nydt Skolens Undervisning, med Ministeriets Tilladelse af 2den Septbr. 1867 optagen i 7de Klasse.

Christian Julius Alexander Bachevold, 6. Louis Christian Johannes Juul, 7. Hans Christian Rasmus Crone, 8. Frederik Carl Christian Nielsen, 9. Axel Viggo Christian Kjølhede, 10. Harald Peter Sletting, 11. Thor Næve Lange, 12. Andreas Christian Delbano, 13. Theodorus Levin Levinsen, 14. Gottlieb August Andresen, 15. Severin Lauritzén, 16. Axel Sørensen, 17. Hans Christian Nissen, 18. Georg Linde, 19. Carl Gustav Brøndsted, 20. Edvard Valdemar Svane, 21. Hans Frederik Ludvig Moth Iversen, 22. Carl Vilhelm Boesen, 23. Olaf Jacob Isted Møller.

Fremdeles indstillede sig til samme Prøve følgende tre Privatister: 1. Vilhelm Oscar Theodor Knudsen, som i Året 1863 havde taget første Deel af Afgangsexamen ved Universitetet; — anmeldt af Cand. magist. A. Thorføe, Cand. juris N. Bache og Cand. philol. C. Gjede. 2. Harald Hermann Kvistgaard, der som Discipel i Roskilde Kathedralskole i Året 1867 blev opflyttet fra 6te til 7de Klasse. Han blev udmeldt af forsørge Skole den 1ste Juli 1868 og nød senere privat Undervisning her i Byen: — anmeldt af Cand. juris H. Poulsen. 3. Poul Christian Ludvig Heltzen, som, eftersom tidligere at have været Discipel i Metropolitansskolen, hvor han i Året 1867 blev opflyttet fra 6te til 7de Klasse, siden 1ste Novbr 1868 var bleven privat undervist; — anmeldt af Cand. juris N. Bache.

I. Skriftlig Prøve.

Onsdagen den 23de Juni, Formiddag: Udarbejdelse i Modersmaalet (II. Fri Opgave): „Menneskets Pligter med Hensyn til Behandling af Dyrene.“

Æftermiddag: Æversættelse fra Latin paa Dansk:

De morte L. Othonis imperatoris, e Suetonio, paucis mutatis.

Exercitus a Vitellio præmissus, cui Cæcina et Fabius Valens præerant, iam Alpibus superatis in Italiam penetraverat, cum ei Otho festinato itinere inter Alpes Padumque occurrit. Nemini ex eius amicis dubium erat, quin trahi bellum oporteret, quoniam et fame et angustiis locorum hostis urgueretur; sed Otho quam primum decertare statuit, sive impatiens longioris sollicitudinis speransque ante Vitellii adventum perfici maiorem belli partem posse, sive impar militum ardori pugnam deposcentium. Ipse tamen nulli pugnæ adfuit substitutque Brixelli¹⁾. Et tribus quidem, verum mediocribus proeliis, apud Alpes circaque Placentiam et ad eum locum, qui ad Castoris²⁾ nominatur, superiores Othonis duces fuerunt, novissimo maximoque apud Bedriacum fraude superati sunt, cum, spe colloquii et pacis condicionibus componendæ facta militibusque quasi ad consulatandos alterius exercitus milites eductis, ex improviso dimicandum fuisset. Cuius proelii nuntio accepto Otho statim moriendi impetum cepit, ut multi nec sine causa opinantur, magis pudore, ne tanto rerum hominumque periculo dominationem sibi asserere perseveraret, quam desperatione aut diffidentia copiarum; quippe residuae integræque etiam tum erant, quas secum ad secundos casus³⁾ retinuerat, et superveniebant alii e Dalmatia Pannoniaque et Moesia; ne eos quidem, qui victi erant, adeo adversa pugna affixerat, ut non in ultionem ignominiae quidvis discriminis ultro vel soli subirent. Interfuit huic bello pater meus Suetonius Lætus, tertiae decimæ legionis tribunus. Is postea narrare crebro solebat, Othonem, qui etiam privatus civilia arma vehementer detestatus esset, tunc ad despiciendam vitam

exemplo manipularis militis concitatum, qui, cum cladem exercitus nuntiaret nec cuiquam fidem faceret ac nunc mendacii, nunc timoris, quasi fugisset ex acie, argueretur, gladio ante pedes Othonis incubuerit. Hoc viso proclamasse eum aiebat, non amplius se in periculum tales tamque bene meritos milites coniecturura.

¹⁾ Brixellum, en siden Stad nord for Po. ²⁾ „ad Castoris“, Navn paa en siden By. (Den grammatiske Beskriffenhed af denne Benævnelse angive Examianerne, forsaavidt de hende den, i en Anmærkning.) ³⁾ ad secundos casus, for følgende (næste) Tilsælde o: som Reserve.

Fredagen den 25de Juni, Formiddag: Latinisk Stiil:
 „Den første Rømer, der betraadte Britannien med en Hær, var C. Julius Cæsar. Men sjøndt han efter Galliens Undertvingelser to Gange gif over til Den og, efterat have overvundet de Britanner, der boede nærmest Øysten, traengte noget længere frem og oversøred Themsen¹⁾, lagde han dog ingen Deel af Den under romersk Herredomme, fordi Flaadens Beskadigelse²⁾ ved Storme gjorde en hurtig Ende paa det første Tog. Uroligheder i Gallien paa det andet; han viste blot Rømerne Den. Under Borgerkrigene begribes det dog let, hvorfor Ingen tænkte paa Britannien; det synes heller ikke, at August eller Tiberius nogensinde have rettet deres Sind til denne Side; om C. Cæsar derimod, som man sædvanlig pleier at kalde med Tilnavnet Caligula, veed man vist, at han havde fattet Planen til at paafore Britannerne Krig; men hans ustädige Sind opgav saameget lettere Sagen, som hans Forsøg paa at temme Germanerne havde faaet et meget daarligt Udfald. Hvad C. Cæsar havde tænkt paa, udførte Claudius, idet han satte en stor Hær over til Britannien, ved hvis Anførsel han fornemmelig benyttede Vespasians Tjeneste. Nogle Folk blev undertvungne, nogle Smakonger fangne, og for Vespasian var denne Krig

Begyndelsen til den Ykke, der snart skulde komme. Saaledes blev den Deel af Britannien, der ligger Gallien nærmest, gjort til romersk Provinds og, idet Grænserne efterhaanden rykkedes frem, blev Besiddelsen sikret ved Fæstninger og Colonier. Dog kæmpede Britannerne kælt for deres Frihed og ikke altid uden Held. Vespasian satte henimod Slutningen af sin Regjering En. Julius Agricola til Statholder i Britannien, og han førte Krigen med saamegen Klogstab og Tapperhed og bestyrede Provindsen med saamegen Billighed og saa stort Maadehold, at han ikke blot førte de romerske Vaaben længere frem end Nogen før ham, men ogsaa lagde Grunden til et varigt Herredømme. Denne Agricolas Liv har hans Svigersøn Cornelius Tacitus beskrevet i en siden Bog, der i hoi Grad er værd at læse og som vi troe, at adskillige af dem, der naar føge akademisk Borgerret, have læst.

1) Themsen, Tamesis. 2) Beskadigelse udtrykkes ved Verbet affligo.

Eftermiddag: Arithmetisk Opgave:

„At fremsætte og bevise de Sætninger, ifølge hvilke Talregninger kunne lettes ved Brugen af Logarithmer.

Anvendelse gjøres paa følgende Opgaver:

1. Beregning af $(-1,0009)^{435}$.

2. En Lovovertrædelse straffes med en vis Multt og hver senere Overtrædelse med en Multt, som er 25 pro Cent større end den for den nærmest foregaaende Overtrædelse. Hvorofte er Loven overtraadt af den, som i Alt har erlagt Multter til et Beløb, som er 33,2532 Gange saa stort som den første Multt var?“

Løverdagen den 26de Juni, Formiddag: Geometrisk Opgave:

„At udvifle Formlen for tg. (tangens) af to Vinklers Sum ved tg. af de enkelte Vinkler.

Denne Formel anvendes i følgende Opgaver.

1. At finde Summen af de Vinkler, som have $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{5}$ og $\frac{1}{8}$ til tg.

2. At bestemme Vinklerne i den inderste Firkant, der dannes, naar man fra de to modstaaende Vinkelspidser i en Rektangel, hvis Siders Forhold er α , trækker rette Linier til Sidernes Midtpunkter, og at beregne Vinklerne i Grader, Minutter og Secunder, naar Rektanglen bliver til et Quadrat. Tillsige findes de Grænder, hvormelleml Vinklerne maae ligge, naar α gjevnemløber alle mulige positive reelle Værdier (o: at finde Betingelsen for reelle α).

Eftermiddag: Udarbejdelse i Mødersmalet
(I. Bunden Opgave): „Araberne i Spanien”.

II. Mundtlig Prøve.

Denne Deel af Examens blev afholdt overensstemmende med det i forrige Aars Skoleesterretninger S. 63—64 meddeleste Schema.

Hovedexamen for 1868—1869 blev afholdt Torsdagen den 1ste og Fredagen den 2den Juli, samt fra Mandagen den 5te til Løverdagen den 17de, og fra Tirsdagen den 20de til Torsdagen den 22de Juli. (See Skoleesterr. for 1868—1869 S. 66—70).

Halvaarsexamen blev for indeværende Skoleaar afholdt med 7de Klasse A, den skriftlige Deel Tirsdagen den 16de og Fredagen den 17de, den mundtlige fra Løverdagen den 18de til Torsdagen den 23de December.

Disciplene.

I. Ved Afslutningen af Efterretningerne for forrige Skoleaar (see samme steds S. 13—16) havde Skolen en Frequentz af 185 Disciple. Efter den Tid ere følgende Disciple udgaaede. Under 13de Juli 1869 blevе af de ovenfor S. 3—4 anførte 23 Candidater 22 dimitterede fra Skolen (1—22). Endvidere udmeldtes før indeværende Skoleaars Begyndelse: af 7de Klasse A.: 23. Olaf Jacob Isted Møller, 21de Juli; — af 6te Klasse: 24. Just Henrik Paulli, 24de Juli; — af 5te Klasse: 25. Alfred Louis Frederik Christian Jessen Bruhn, 20de August; — af 4de Klasse: 26. Georg Linde, 30te Juli; — af 3die Klasse: 27. Poul Christian Julius Holm, 19de Mai, saaledes at han først skulde forlade Skolen ved Skolearets Udgang i Juli Maaned, 28. Jacob Lorenz Frølich, 8de Juli; — af 1ste Klasse: 29. Johan Frederik Wolf, 25de Juni, 30. Christian Jacob Heyn, 7de Juli. — I Løbet af dette Skoleaar ere udmeldte: af 7de Klasse A: 31. Frederik Joachim August Helzen, 23de August; — af 7de Klasse B: 32. August William Doberø, 12te October; — af 6te Klasse: 33. Johan Peter Frederik Ringberg, 31te Januar, 34. Carsten Friis Jespersen, 29de Marts; — af 5te Klasse: 35. Andreas Julius Frederik Krebs, 31te Marts, saaledes at han først skulde forlade Skolen ved April Maanedts Udgang; — af 4de Klasse: 36. Valdemar Carl Emil Christian Jessen Bruhn, 28de December; — af 3die Klasse B: 37. Christian Ludvig Castenschiold, 10de Marts; — af 2den Klasse: 38. Thorvald Eibe, 20de September, 39. Olaf Axel Thordsen Verdelin, 7de October; —

af 1ste Klasse: 40. Jens Harald Melbye Haase,
19de April.

En Discipel, Valdemar Christian Klingenberg
af 1ste Klasse, er afgaet ved Døden den 15de November
1869.

Derimod har Skolen haft følgende Tilgang af Disciple:

A. Ved Skoleaarets Begyndelse, den 23de August (for
een Discipels Bedkommende den 26de August) 1869,
bleve af 34 anmeldte Disciple, af hvilke dog 1 forinden
afgif ved Døden, efter nævnte 28 optagne:

I VI Klasse:

1. Eggert Christopher Tryde Lundahl, Søn af
Pastor A. P. Lundahl, Sognepræst til Tøllese og
Agerup i Holbek Amt.

I V Klasse:

2. Gustav Hugh Carstensen, Søn af forhenværende
Digeinspecteur, Capitain R. P. Carstensen, R. af D.

I IV Klasse:

3. Hjalmar Hammershaimb, Son af Provst for Færøerne
B. U. Hammershaimb, Sognepræst for Østerø Præste-
gjeld.

I III Klasse A:

4. Carl Georg Andreas Klewing Evers, Søn af
Kammerassessor C. L. Evers.

I II Klasse:

5. Peter Christian Stenersen Gad, Søn af Pastor
C. S. Gad, Sognepræst til Hørsholm.
6. Alfred Georg Ludvig Lehmann, Søn af Oberst
B. D. B. Lehmann, R. af D. og Dm.
7. Johannes Ludvig Lundahl, Broder til Nr. 1.
8. Paul Meldahl, Søn af Capitain i Generalstabben
C. C. Meldahl, R. af D.

I Klasse:

9. Julius Henrik Ahlberg, Søn af Skomagermester C. Ahlberg.
10. Viggo Boller, Søn af Capitain F. F. H. Boller, R. af D. og Dbm.
11. Anton Bolqvarz Bølling, Søn af praktiserende Læge D. G. M. Bølling i Ringsted.
12. Anders Bjørn Drachmann, Søn af Professor A. G. Drachmann, R. af D.
13. Bernhard Reginald Holboll Fog, Søn af Oberst i Generalstaben L. E. Fog, R. af D. og Dbm.
14. Jens Harald Melbye Haase, Søn af Manufakturhandler N. Haase. (Utter udmeldt den 19de April 1870).
15. Ludvig Sophus Adolph Theodor Holm, Søn af Kongelig Kapelmusicus B. C. Holm.
16. Eggert Christiern Friborg Jensen, Søn af Bogholder C. Jensen. (Optagen den 26de August).
17. Albert Henrik Pohlmann Johansen, Søn af afgangne Urtekrammer C. J. J. Johansen.
18. Eugène Frederik Christian Kauffmann, Søn af afgangne pensioneret Oberstlutenant, J. F. C. Kauffmann, R. af D.
19. Valdemar Christian Klingenberg, Søn af Grosserer H. C. F. Klingenberg. (Død den 15de November 1869).
20. Carl Julius Otto Liebe, Søn af Høiesteretsadvocat C. C. B. Liebe, R. af D. og Dbm.
21. Hans Henrik Lund, Søn af afgangne Distriktslæge J. Lund.
22. Valdemar Ludvig Nielsen, Søn af Snedkermester L. F. C. Nielsen.

23. Niels Henrik Raaschou, Søn af Vinhandler H. G. Raaschou.
24. Udo Valdemar Eduard Emil Christian Nipperda, Søn af afgangne Friherre F. V. E. F. v. Nipperda.
25. Christian Diderik Scherfig, Søn af Bagermester C. A. J. Scherfig.
26. Hans Henrik Schmidt, Søn af Overkrigscommis-
sair, Overintendant A. C. Schmidt, Contoirchef i Krigs-
ministeriet, R. af D.
27. Oddgeir Stephensen, Søn af Etatsraad O. Ste-
phensen, Departementsdirecteur i Justitsministeriet, R.
af D. og Dbm.
28. Frederik Wolff, Søn af Mægler M. Wolff.
B. Endvidere ere under 7de Januar 1870 optagne:

3 II Klassé:

29. Thorvald Eibe, Søn af Boghandler F. H. Eibe.
(Atter optagen, efterat han paa Grund af en langvarig
Sygdom havde været udmeldt siden den 20de Septbr.
1869; see ovenfor S. 9).

3 I Klassé:

30. Oluf Christian Molbech, Søn af Professor C. K.
F. Molbech.
31. Hans Henrik Schou, Søn af Kjøbmand H. J.
Schou i Slagelse.

II. Efter denne Afgang og Tilgang har Skolen nu en
Frequents af 175 Disciple, hvilke i nærværende Dieblik
(Mai Maaned) ere fordelede saaledes:

VII Klassé A.

1. P. E. Lange-Müller, 2. G. P. B. Kemp,
3. C. H. Neergaard, 4. H. N. Kemp, 5. P. J.
Boudesen, 6. L. H. Anthon, 7. J. C. C. Belschou,

8. C. Wiehe, 9. C. F. B. Schmidt=Phiseldeck, 10. B. C. Holm, 11. D. B. C. Tulinius, 12. J. J. Gammeltoft, 13. H. Heiberg, 14. M. O. Engelsted, 15. A. Suenon, 16. J. F. Eschricht, 17. J. Schlichtkrull, 18. C. L. Petersen, 19. B. D. Prior, 20. B. C. A. L. Bohrler, 21. H. B. Thomesen*).

VII Klassé B.

1. A. F. O. H. Olufsen, 2. G. Philipson, 3. C. J. Ussing, 4. C. C. B. Voost, 5. F. L. C. Borries, 6. L. N. M. Dithmer, 7. C. C. H. J. Holten, 8. H. L. Westergaard, 9. S. H. Schrader, 10. P. G. C. Neumann, 11. J. G. F. Bornemann, 12. P. J. C. Hansen, 13. C. B. M. Olrik, 14. R. Müller, 15. H. C. J. Gram, 16. G. L. Bull, 17. G. P. Linde.

VI Klassé.

1. A. C. Bock, 2. F. A. R. Hoppe, 3. B. M. Gundorph, 4. C. Bondeisen, 5. P. G. C. Liebe, 6. J. M. C. F. B. Brix, 7. D. L. B. Dahlerup, 8. C. B. Frisch, 9. F. L. G. de D. de Jonquieres, 10. C. Linstow, 11. S. A. Fjelstrup, 12. C. A. F. Schmidt=Phiseldeck, 13. P. B. J. Bondo, 14. S. F. D. Ravn, 15. D. S. Meissling, 16. F. Wolfhagen, 17. C. F. B. Schwarzkopf, 18. C. C. T. Lunddahl, 19. C. Michelsen, 20. B. J. J. Hornemann*).

V Klassé.

1. H. B. Ussing, 2. J. P. Brahl, 3. F. P. Brix, 4. B. Stephensen, 5. H. P. Traustedt, 6. C. C.

*) Denne Discipel er her anført sidst, fordi han paa Grund af Sygdom var fraværende fra næsten hele Halvaarsexamen og saaledes ikke funde erholtde nogen Hovedcharakter.

*) Anført nederst paa Grund af vedvarende Fraværelse formedelst svagligt Helsebred.

Hornemann, 7. F. S. Villienstjold, 8. J. F. Gade,
9. D. C. E. With, 10. F. V. Eschricht, 11. P. V.
Hertz, 12. H. P. H. Stilhoff, 13. E. L. Petersen,
14. J. P. F. Carstensen, 15. G. H. Carstensen.

IV Klassé.

1. J. D. Bondeisen, 2. L. Wolfhagen, 3. J. H.
P. Nielsen, 4. H. F. Helms, 5. N. Nestorff, 6. C.
K. Kromphardt 7. G. D. Garde, 8. H. Hammers-
haimb, 9. L. P. K. Holst, 10. J. C. B. Nievers,
11. C. F. L. Holmer, 12. C. C. Gammeltoft, 13. D.
B. M. Drif, 14. H. L. H. Tuxen, 15. A. L. Scherfig,
16. J. M. Anthon, 17. C. H. E. Sæborg, 18. H.
D. Hill, 19. C. Wolff, 20. C. F. Dahlerup, 21. J.
Stillmann.

III Klassé A.

1. J. C. Bolqvarz, 2. R. S. Gram, 3. K. D.
C. Hornemann, 4. A. E. B. Tørgensen, 5. J. F. Lund,
6. C. P. M. Bondeisen, 7. P. E. Benzon, 8. H. E.
Barner, 9. C. T. Ussing, 10. A. G. Lund, 11. C. G.
A. K. Evers, 12. A. S. Ørsted, 13. S. B. Helms,
14. A. S. Bachmann, 15. F. C. B. Berggreen, 16.
C. C. B. H. Gullach, 17. J. A. Anthon, 18. F. C. C.
Mønster.

III Klassé B.

1. C. J. B. Hagen, 2. L. C. Djørup, 3. B. C.
Bernth, 4. J. F. Dahl, 5. J. H. L. Gad, 6. B.
Schulz, 7. J. C. A. Jansen, 8. A. C. J. Bornemann,
9. R. Blom, 10. F. A. D. Stilhoff, 11. U. H. Wøl-
dike, 12. J. B. G. Burmeister, 13. M. C. Eastberg,
14. H. S. K. Stilling, 15. D. H. Tørgensen, 16. A.
B. C. Gregersen, 17. H. C. A. Glud, 18. H. C. G.
Tørgensen.

II Klassé.

1. Q. V. Thomesen, 2. J. Q. Lunddahl, 3. H. Q. Meyer, 4. C. N. Starke, 5. V. C. F. Bondeisen, 6. P. C. S. Gad, 7. C. A. Erichsen, 8. P. Meldahl, 9. A. G. Q. Lehmann, 10. H. H. Schou, 11. N. S. Bergh, 12. C. H. Lund, 13. T. Eibe, 14. B. With, 15. C. G. Wellmann, 16. A. Bunzen, 17. C. S. Ryder, 18. A. C. C. Schmidt, 19. J. T. Krag, 20. J. Q. A. Kolderup-Rosenvinge, 21. C. A. Q. G. Hanssen, 22. J. B. Hill, 23. C. S. A. Scherfig, 24. P. B. Tuxen, 25. C. B. Schau.

I Klassé.

1. B. Q. Nielsen, 2. J. H. Ahlberg, 3. A. H. P. Johansen, 4. A. B. Bølling, 5. N. H. Raaschou, 6. H. H. Lund, 7. H. H. Schmidt, 8. A. B. Drachmann, 9. B. Baller, 10. F. Wolff, 11. B. N. H. Fog, 12. C. D. J. Lieve, 13. U. B. C. C. Røpperda, 14. Q. S. A. T. Holm, 15. C. F. C. Kauffmann, 16. C. D. Scherfig, 17. C. C. F. Jensen, 18. H. H. Schou, 19. D. Stephensen, 20. D. C. Molbech.

Lærerpersonalet.

~~~~~

Under et i Marts Maaned, først for Adjunct Arenzen, dernæst, og med længere Varighed, for Overlærer P. Petersen indtræffet Skjdomsforfald blev disse Læreres Undervisning med Ministeriets dertil indhentede Tilladelse besørget af Vicarier udenfor Skolens Lærerpersonalet, saaledes at den Førstnævntes Timer i Dansk og Thysk i 1ste, samt i Dansk i 2den Klassé blev overdragne til Cand. juris N. Bache,

som derefter endvidere overtog den sidstnævnte Lærers Underviisning i Græsk i 5te Kлasse samt i Thysk i 3die Kлasse A og 2den Kлasse; hvorimod samme Lærers Latinunderviisning i 6te Kлasse blev given af Studios. philol. G. S. Bricka. Dog blev Overlærer Petersens Underviisning i Græsk i 7de Kлasse A besørget af en af Skolens egne Lærere, Adjunct Bergmann, der imidlertid maatte overgive sine Timer i Historie og Geographie i 1ste Kлasse først til Studios. magist. F. C. Bricka, derefter, da denne ikke havde Lejlighed til at fortsætte sit Vicariat, til Cand. Bach.

Underviisningen.

I. Fag- og Timefordelingen har i indevarerende Skoleaar været følgende:

1. Rector: Latin i VII Kl. A ..... 9 Timer.
2. Overlærer, Professor Petersen: Mathematik i VII Kl. B, V og IV Kl., Regning i I Kl., Naturlære i VII Kl. A og B ..... 23 —
3. Overlærer, Inspector Krebs: Latin i VII Kl. B, III Kl. B og II Kl., Hebraisk i VII Kl. A—B ..... 27 —
4. Overlærer Fogh: Geographie fra III til VI Kl., Naturhistorie fra I til VI Kl. .... 24 —
5. Overlærer P. Petersen: Thysk i III Kl. A og II Kl., Latin i VI Kl., Græsk i VII. Kl. A og V Kl. .... 24 —
6. Adjunct Carøe: Fransk fra III til VII Kl., Engelsk i VII Kl. A—B., Geographie i II Kl. 23 —

7. Adjunct Kerrn: Latin i V Kl. og III Kl.
A, Græst i VI og IV Kl. .... 26 Timer.
8. Overlærer Fibiger: Danskt i III Kl. A,
Thøft i VI, V, IV Kl. og III Kl. B, Latin
i IV Kl., Græst i VII Kl. B ..... 25 —
9. Adjunct Arenzen: Danskt i VII Kl. A—
B, VI, II og I Kl., Thøft i I Kl. .... 21 —
10. Adjunct Smith: Mathematik i VII Kl. A,
VI Kl., III Kl. A—B, Regning i II Kl.,
Tegning i III, II, I Kl. .... 26 —
11. Adjunct Bergmann: Historie i alle Klasser,
Geographie i I Kl. .... 24 —
12. Adjunct Brunnemann: Danskt i V, IV
Kl. og III Kl. B, Religion i alle Klasser .. 24 —
13. Timelærer Kinzi: Skrivning fra I—IV Kl. 12 —
14. Cand. juris Ravn: Sang ..... 4 —
15. Lieutenant Underßen: Gymnastik..... 12 —

II. Æ Henseende til de Lære- og Læsebøger, der benyttes
i de forskjellige Undervisningsfag, har i indeværende Skole=
aar ingen Forandring været indført.

III. Oversigt over Undervisning og Øvelser i dette Skoleaar:

Dansk. I Klasse: Funchs, Røgind og Warburgs
Læsebog benyttet til Oplæsning, Gjenfortælling og Analyse.
Det Vigtigste af Bojesens Formlære er gjennemgaaet. Digte
af Læsebogen lørte udenad. 2 Stile om Ugen (Dictat). —
II Klasse: Samme Læsebog benyttet paa samme Maade.
Formlæren repeteret. Digte af Fabricius' fædrelands-
historiske Digte lørte udenad. 2 Stile om Ugen (deels Dic-
tat, deels lette Opgaver). — III Klasse B: Af Holsts

poetiske Læsebog ere følgende Digte lærté udenad: „Da jeg var lille“, „Hundemordet“, „Smeden og Bageren“, „De tvende Børn“, „Aladdin ved sin Moders Grav“, „Sangfuglene“, „Juletræet“, „Torsten og Trine“, „Den Undvegne“, „Udmarsch“, „Natleir“. Holsts prosaiske Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. 4 Stile om Maaneden (ialt 39). Bojesens Grammatik er repeteret. — III Klassé A: Af Holsts poetiske Læsebog ere følgende Digte lærté udenad: „Smeden og Bageren“, „Ridder Kalv“, „Henrik og Else“, „Flugten til Amerika“, „Matrosen“, „Ludvig Holberg“, „Glæde over Danmark“, „Strandveien“, „Den danske Soldat“. Holsts prosaiske Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. 4 Stile om Maaneden (ialt 39). — IV Klassé: Til Øvelse i Oplæsning er benyttet Poul Møller: „En ufuldendt Novelle“, Dehleenschlägers „Drvarodds Saga“ og „Hakon Karl“ samt udvalgte Stykker af Tomsvikinge-Saga. 3 Stile om Maaneden (ialt 29). Bojesens Grammatik er repeteret. — V Klassé: Den nordiske Mythologie er gjennemgaaet med Arendzens og Thorsteinssons Bog som Grundlag. Til Øvelse i Oplæsning er benyttet Dehleenschlägers „Baldur hiin Gode“, „Hakon Karl“, „Dronning Margrethe“, „Stærkodder“ samt udvalgte Stykker af „Nordens Guder“, „den yngre Edda“ og H. Herz's „Svend Dyrings Huis“. 2 Stile om Maaneden (ialt 22). — VI Klassé: Den danske Litteraturhistorie indtil det 18de Aarhundrede. 2 Stile om Maaneden. — VII Klassé B: Den danske Litteraturhistorie i det 18de Aarhundrede. 2 Stile om Maaneden. — VII Klassé A: Partier af dette Aarhundrededes Litteraturhistorie. 2 Stile om Maaneden.

Thdk. I Klassé: Rung's thdkse Læsebog Side 34—100. Det Vigtigste af Simonsens Formlære. — II Klassé: Rung's thdkse Læsebog S. 100—209. Det

Vigtigste af Simonsens Formlære deels læst som nyt, deels repeteret. — III Klassé B: Fibigers Læsebog Stykkerne 19, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28. Det Vigtigste af Simonsens Formlære repeteret. — III Klassé A: Nungs thdske Læsebog S. 206—220; Fibigers thdske Læsebog S. 1—71. Det Vigtigste af Simonsens Formlære repeteret. — IV Klassé: Fibigers Læsebog S. 1—12; 28—45; 71—89; 135—155; 331—336; 380—392. Simonsens Formlære fra de uregelmæssige Verber til Præpositionerne. — V Klassé: Fibigers Læsebog S. 287—304; 346—51; 160—174; Sammes Anthologie S. 13—16; 18—20; 22—25; 32—38; 104—110; 267—312. Det Vigtigste af Simonsens Formlære repeteret. Maanedslæsning efter frit Valg. — VI Klassé: Fibigers Læsebog og Anthologie behyttede til Extemporaløvelser. Grammatikens Hovedpunkter repeterede. Maanedslæsning efter frit Valg.

Franſe. III Klassé A og B: Borrings Manuel des enfants fra Begyndelsen til S. 117. Ingerslevs Grammatik: Pronomina, Hjælpeverberne, de regelmæssige og de fleste uregelmæssige Verber. Klassen har som Maanedslæsning læst lettere franſe Børnebøger, hvergang fra 2 til 8 Sider; et vist Antal Gloser lærte. Ahns Læsebog er brugt til skriftlige Arbeider. 14 Stile. — IV Klassé: Borrings Manuel des enfants S. 126—149; Borrings Études littéraires S. 1—20; 119—137. Ingerslevs Grammatik: Pronomina og de uregelmæssige Verber. Klassen har som Maanedslæsning læst lettere franſe Bøger, hvergang fra 8 til 16 Sider. 16 Stile efter Ahns Læsebog. — V Klassé: Borrings Études littéraires S. 147—181; 236—288. Ingerslevs Grammatik: de uregelmæssige Verber repeterede. Som Maanedslæsning er af forskellige Forfattere læst hvergang fra 12 til 20 Sider. 20 Stile efter Ahns Læsebog. —

VI Klassé: Borrings Études littéraires S. 20—46; 62—105; 236—402. De vigtigste Afsnit af Ingerslevs Grammatik gjennemgaaede. Klassen har som Maanedslæsning efter eget Valg opgivet Pensæ, hvergang fra 10 til 20 Blade. 20 Stile efter Borrings Stileøvelser. I alle Klasserne ere Stilene skrevne paa Skolen. — VII Klassé B: Sous la Tonnelle S. 1—30; 61—136; 147—173. Le Tartuffe af Molière. — VII Klassé A: 5te Act af Hernani af Victor Hugo. Le Tartuffe af Molière.

Engelsk. VII Klassé B: Gulliver's Voyage to Lilleput. De første 130 Sider af Quentin Durward of Sir Walter Scott (Tauchnitz édition). Af Rosings Grammatik de uregelmæssige Verber. — VII Klassé A: De 260 første Sider af Quentin Durward of Sir Walter Scott (Tauchnitz édition).

Latin. II Klassé: Af Kerrus og Krebs's latinste Læsebog for Begyndere er læst og repeteret S. 1—26; af Madvigs Grammatik er læst det Tilsvarende af Formlæren. — III Klassé B og A: Af samme Læsebog fra S. 29 Bogen ud; Cornelius Nepos (Kerrus og Krebs's Udg.): Themistocles et Aristides; af Madvigs Grammatik er Formlæren repeteret. En Stil ugentlig er skrevet paa Skolen. — IV Klassé: Cornelius Nepos: Themistocles, Aristides, Cimon, Lysander; Cæsar's de bell. Gall. lib. I; Ovidii Metamorphoses efter Blochs Udv.: Cadmus og Deucalion. Madvigs Grammatik § 176—280. Det Vigtigste af Formlæren er repeteret. 1 ugentlig Stil (iaft 41). — V Klassé: Cæsar's de bell. Gall. lib. III; Ciceronis orationes IV in Catilinam; Ovidii metamorph. (Blochs Udv.): Verdensaldrerne, Deucalion, Io og Phaethon. Til cursorisk Læsning er benyttet Cornelius Nepos. Af Madvigs Grammatik er Formlæren repeteret, af Ordfor-

ningssløren er 1ste Afsnit repeteret og 2det Afsnit læst og repe teret. 2 Stile ugentligt, hvoraf 1 er skreven paa Skolen; istedetfor denne sidste er 2 Gange om Maanedens skreven en Version; i alt 57 Stile og 17 Versioner. — VI Klassse: Ciceronis or. I et IV in Catil.; Sallustii Catilina: Livii lib. XXIX; Virgil. Aen. lib. II. Af Madvig's Grammatik repeteret §§ 176-374; 48 Stile, 17 Versioner. — VII Klassse B: Livii hist. lib. VII; Ciceronis oratt. pro Ligario et Dejotaro; ejus d. Cato major; Virgilii Aen. lib. IV; Horatii odar. lib. I et II; Terentii Andria. I Maanedslæsning er læst Sallustii Catilina. Af Bojsen & Antiquiteter er læst følgende Stykker: „Magistraturen“, „Regjeringsformen under Keiserne“, „Krigsvæsenet“, „Religiousvæsenet“, „Det borgelige og private Liv“. I Regelen 2 skriftlige Arbeider om Ugen, af hvilke det ene paa Skolen, i alt 61. — VII Klassse A: Ciceronis Lælius, ejus d. de officiis lib. III; Livii hist. lib. VII; Horatii odar. lib. III; af Madvig's Carmina selecta: Catullus (med Undtagelse af X); Tibullus. De nødvendigste Par tier af Tregders latinske Litteraturhistorie. 55 Stile, 12 Versioner.

Til indeværende Aars Afgangsexamen opgive Candidaterne i Latin: Ciceronis orationes pro S. Roscio Amerino (Range-Müller oratt. in Catilinam IV), pro lege Manilia, pro Ligario, pro rege Dejotaro; ejus d. Cato major, Lælius, de officiis liber III; Sallustii Jugurtha; Livii hist. lib. VI, VII, VIII (Müller 22de Bog ifst. 8de); Virgilii Aeneid. lib. I, IV (Müller 2den Bog ifst. 4de); Horatii Od. lib. III, Epistol. lib. I, II, Ars poetica; Ovidii Metamorph.: Perseus, Ceres (Müller Narcissus og Pentheus ifst. Ceres); af Madvig's Carmina selecta: Catullus (med Undtagelse af X), Tibullus.

Græst. IV Klassé: Bergs græske Læsebog, 1ste Afdeling til S. 43 og det tilsvarende af Bergs græske Formlære. — V Klassé: Bergs græske Læsebog, 2den Afdeling de 19 første Mysterier (S. 15—50). Xenophontis Anab. lib. V cap. 1—8. Bergs Formlære repeteret. — VI Klassé: Homer. Iliad. lib. I, II (til v. 494), III; Lysiæ oratt. 25, 16, 31, 24, og 32. Cursoriſt er læst af Bergs græske Læsebog, 2den Afdeling fra S. 37 Bogen ud. Bergs græske Formlære er repeteret. — VII Klassé B: Homer. Od. lib. XI, XII; Xenophontis Mem. lib. I; Lycurgi orat. in Leocratem. Af Bergs Udvælg af græske Historikere S. 30—58. Xenophont. Anab. lib. II et III læste cursoriſt. — VII Klassé A: Platonis apol. Socratis; Lysiæ oratt. 16, 19, 25, 30, 31; Tregders anthol. Græca S. 75—77; Hom. Od. lib. IX.

Candidaterne opgive til Afgangsexamen: Xenophontis Anab. lib. VI (Lange-Müller og Engelssted lib. II; Petersen og Wiehe lib. III); Herodot. lib. V (Lange-Müller lib. IX); Plutarchi Themistocles; Platonis apol. Socr.; Lysiæ oratt. 16, 19, 25, 30, 31 (S. 105—191 efter Rauchenstein's Udvælg 5te Oplag); Luciani somnium og dialogi mortuorum; Homer. Odyss. lib. IX, Iliad. lib. XVII—XX (Lange-Müller Odyss. I, II iſtedetfor Iliad. XIX, XX); af Tregders anthol. Græca: Elegiæ (undt. St. 15); Epigrammata; af det østlige Melos St. 4—19 og 22—25; af Aristophanes St. 3—5; af Euripides St. 4—6.

Hebraiſt. VII Klassé B: Det Vigtigste af Whittes Formlære; af Genesis de to første Capitler. — VII Klassé A: Genesis fra Cap. 6 Bogen ud.

De 4 Candidater, som ere vedblevne at læse Hebraiſt, opgive til Afgangsexamen Genesis.

Religion. I Klassé: Balslevs Bibelhistorie; Jensen's Samling af Bibelsprog; 19 Psalmer af „Psalmebog til Kirke- og Huis-Andagt“. — II Klassé: Balslevs Katechismus § 1—55; Assens's Bibelhistorie forfra indtil „Ruths Historie“; 20 Psalmer. — III Klassé: Balslevs Katechismus § 51—86; Assens's Bibelhistorie fra „Eli og Samuel“ indtil „det gamle Testamente Skrifter“; 18 Psalmer. — IV Klassé: Balslevs Katechismus § 86 til Enden; Assens's Bibelhistorie fra „det gamle Testamente Skrifter“ indtil „Jesu tredie Ophold i Jerusalem paa Lovsæfesten“. — V Klassé: Balslevs Katechismus § 1—66; Herslebs Bibelhistorie S. 284 til Enden og forfra indtil 2den Periode. — VI Klassé: Balslevs Katechismus og Herslebs Bibelhistorie. I I—V Klassé er der holdt Bibel-Ørøning over Matthæus's og Lucas's Evangelium samt over udvalgte Stykker af Apostlenes Gjerninger; Palæstinas Geographie er (navnlig i de nederste Klasser) gjennemgaaet efter Kortet. — VII Klassé B: De 10 første Capitler af Lucas's Evangelium i Grundsproget. — VII Klassé A: De 15 sidste Capitler af Matthæus's Evangelium i Grundsproget; tillige er der meddeelt en Oversigt over Kirkens Historie indtil Reformationen.

Historie. I Klassé: Bohrs mindre Lærebog i Verdenshistorien: „Den gamle Historie“. — II Klassé: Samme Bog S. 109—230. — III Klassé: Samme Bog fra S. 230 Bogen ud. — IV Klassé: Bohrs Lærebog i den gamle Historie. — V Klassé: Blochs Lærebøger i Middelalderens og den nyere Historie. — VI Klassé: Thriges Lærebog i de nordiske Rigers Historie. — VII Klassé B: Den franske Revolution efter Blochs Lærebog i den nyeste Historie og den gamle Historie efter Thriges mindre Lærebog. — VII Klassé A: Den nyeste Historie

efter Aar 1815 (Blochs Værebog). Repeteret hele Historien efter Blochs og Thriges Værebøger.

Geographie. I Klassé: Ingerslevs mindre Geographie: Europa og Asien. — II Klassé: Hele Ingerslevs mindre Geographie. — III Klassé: Welschows Geographie fra Danmark til den phrenæiske Halvs. — IV Klassé: Samme Bog: fra den phrenæiske Halvs til Asien. — V Klassé: Samme Bog: Asien, Afrika, Amerika og Australien. — VI Klassé: Samme Bog: Alle Verdensdelene.

Arithmetik. I Klassé: De fire Regningsarter med ubenævnte og benævnte Tal. — II Klassé: Brøklæren. — III Klassé: Steens Elementair Arithmetik: Om Tal, Addition, Subtraction, Multiplication, samt en Deel af Division. Regnet en Mængde Exempler baade skriftligt og mundtligt. — IV Klassé: Steens Reen Mathematik: forfra til Rødduddragning § 91 S. 101. — V Klassé: Samme Bog S. 101—137. — VI Klassé: Samme Bog: Ligningernes almindelige Theorie, Ligninger af 1ste og 2den Grad med 1 og flere Ubekjendte. Regnet mange Opgaver. — VII Klassé B: Samme Bog: Ligninger med flere Ubekjendte, Logarithmer, samt Repetition forfra til S. 126. — VII Klassé A: Repeteret det hele Pensum. Mange Opgaver regnede.

Geometrie. IV Klassé: Elementair Geometrie ved Ramus: forfra til § 61 S. 76. — V Klassé: Samme Bog S. 53—112 § 65—117. — VI Klassé: Samme Bog: Læst og repeteret fra „Regulære Polygoner“ og ud, samt repeteret forfra til „Proportioner og Lignedanhed“. Opgaver regnede mundtligt. — VII Klassé B: Samme Bog S. 144—213; Stereometrie og Trigonometrie efter Smiths Værebog. — VII Klassé A: Repeteret det hele Pensum i Geometrie, Trigonometrie og Stereometrie. Mange Opgaver regnede.

Naturlære og Astronomic. VII Klassse B: Ørsted's mechaniske Deel, forfra til Bølgebevægelsen. — VII Klassse A: Naturlærerens chemiske Deel efter Petersens Værebog og Astronomien efter Iorgensen's Værebog.

Naturhistorie. I Klassse: Lütken's Begyndelsesgrunde (Værebog Nr. 2): Pattedhyrene med Forbigaaelse af Tandforholdene. — II Klassse: Samme Bog: Mennesket, Pattedhyrene (med Tandforholdene) og Fuglene. — III Klassse: Samme Bog: Fiskene, Krabbdhyrene og Padderne. Vaupells Planterigets Naturhistorie, bearbeidet af Grønlund: Plantens Organer (med nogle Udeladelser). — IV Klassse: Vaupell: De naturlige Familier med Undtagelse af endel af de med Petit trukte Familier. — V Klassse: Lütken (Nr. 2): Eddhyrene og Bloddyrene. — VI Klassse: Samme Bog: Hele Bogen, dog ere nogle af de lavere Familier oversprungne. Vaupell: Alt det tidligere Væste, desuden Planteanatomien og et kort Udvælg af Plantefysiologien.

Tegning. I Klassse: Helsingør's Tegnebøger, 1ste Hefte. — II og III Klassse: De sædvanlige geometriske Construc-tionsopgaver.

I Skrivning, Sang og Gymnastik har Undervisningen været fremmet som hidtil.

Examen i Gymnastik afholdtes, under Gymnastik-directeurens Nærværelse, Löverdagen den 7de Mai 1870.

Videnkabelige Samlinger.

I. Skolebibliotheket.

Siden Afslutningen af den i forrige Års Beretning meddeelte Fortegnelse har Skolebibliotheket modtaget følgende Tilvæxt:

- Aarsberetninger fra det kongelige Geheimearchiv, indeholdende
Bidrag til dansk Historie af utrykte Kilder. 4 Bd. 4 H.
Kbhvn 1869. 4.
- Aarsberetninger og Meddelelser fra det store Kongelige Bibliothek.
Udgivne af C. Bruun. 5 H. Kbhavn 1870. 8
- Claudii Aeliani sophistæ Varia historia græce, adnotationibus Jac.
Perizonii imprimis et aliorum selectis instructa &c. Ed G. B.
Lehnert.* P. I—II. Lipsiæ 1794. 8.
- Aischylos, Prometheus i Lænker, Tragedie af —. Oversat og oplyst
af F. L. Vibe.* Kbhavn 1869. 8.
- C. J. Anger, Udtog af den bibelske Historie og en kort Udsigt over
Kirkeens Historie til vore Dage.* 2 Ærl. Med et Forord af C. W.
Rimæstad. Kbhavn 1869. 8. (Fra Forlæggeren).
- Archiv für Naturgeschichte, herausgég. von F. H. Troschel. 33
Jahrg. 6 H., 34 Jahrg. 5. H., 35 Jahrg. 1—4 H., 36 Jahrg.
1 H. Berlin 1867—1870. 8.
- Archiv, pädagogisches, herausgég. von W. Langbein. 11 Jahrg. Nr.
5—10, 12 Jahrg. Nr. 1—3. Berlin 1869—1870. 8.
- Kr. Arentzen, Baggesen og Oehlenschläger. (Indtil Sommeren 1802).
Literaturhistorisk Studie. Kbhavn 1870. 8.
- J. P. Bang, Forklarende Bemærkninger til de 12 første Sange af
Homers Iliade, til Skolebrug udarbeidede. Kbhavn 1869. 8.
(Foræret af Forlæggeren Boghandler Gandrup).
- Før. Barfod, Fortællinger af Fædrelandets Historie. 18—19 H. (Slutning).
Kbhavn 1869. 8
- Becker's Verdenshistorie. (C. Arndt, Tyve Aars Historie (1848—1867),
oversat af N. Bach. Supplementbind til alle Udgaver. 3—4 H.).
Kbhavn 1869—1870. 8.
- B. Borgen, Ved Professor, Overlærer Carl Ludvig Petersens 25 Aars
Jubilæum. den 26de October 1869. (Manuskrift). Kbhavn
1869. 8.
- Breve fra og til Carl Christian Rafn, med en Biographi. Udgivet
af B. Grøndal. Kbhavn 1869. 8.
- Breve fra og til Hans Christian Ørsted. Udgivne af Mathilde Ørsted.
Første Samling. Kbhavn 1870. 8.
- P. Brock, Den oldenborgske Kongeslægt, især under Enevælden,
belyst ved den chronologiske Samling paa Rosenborg Slot.
Kbhvn 1870. 8.
- A. Buntzen, Chirurgien i Danmark i Midten af det forrige Aar-
hundrede. Kbhavn 1869. 4. (Universitetsprogram).

- M. Tullii Ciceronis Somnium Scipionis.* Für den Schulgebrauch erklärt von *C. Meissner.* Berlin 1869. 8.
- E. Collin,* Anonymer og Pseudonymer i den danske, norske og islandske Literatur samt i fremmede Literaturer, forsaavdts disse omhandle nordiske Forhold, fra de ældste Tider indtil Aaret 1860. Kbhavn 1869. 8.
- R. G. la Cour,* Tillæg til Lærebog i Gymnastik for Borger- og Almueskolerne i Danmark. Kbhavn 1869. 8. (4 Expl., sendte fra Ministeriet).
- L. K. Daa,* Om Nationaliteternes Udvikling. I. Kristiania 1869. 8.
- F. C. B. Dahl,* I Skolesagen. Et Indlæg, nærmest fra Real-skolens Standpunkt. Kbhavn 1870. 8.
- Danmarks, Norges og Sveriges Historie med c. 1000 Illustrationer. 38—47 h. Kbhavn 1869—1870. 8.
- L. Dietrichson,* Omrids af den norske Poesis Historie. Literærhistoriske Forelesninger. II. Den norske Literatur efter 1814. Kbhavn 1869. 8.
- H. Ebeling,* Griechisch-Deutsches Wörterbuch zu Sophokles. Kritisches Verzeichniss sämmtlicher Stellen der Tragödien und Fragmente nebst Erklärung der schwierigen Stellen. Leipzig 1869. 8.
- Edda, den ældre. Paa Dansk ved *F. Winkel Horn.* Kbhavn 1869. 8.
- Enzyklopädie des gesammten Erziehungs- und Unterrichtswesens, bearbeitet von einer Anzahl Schulmänner und Gelehrten, herausgeg. von *K. M. Schmid.* 71—76 h. Gotha 1869—1870. 8.
- C. Engelhardt,* Fynske Mosefund Nr. II. Vimose Fundet. Med 19 Tavler Afbildninger, tegnede og raderede af *J. Magnus Petersen.* Kbhavn 1869. 4.
- Floræ danicae iconum fasciculus XLVII. 1869.
- S. G. Jordhammer,* Almænftelige Afhandlinger og Foredrag af —. Med Forfatterens Biographi og en Fortegnelse over hans litterære Arbeider ved *F. Johnstrup.* 1—5. h. Kbhavn 1869. 8.
- Fortschritte, die, der Physik im Jahre 1866. Dargestellt von der physikalischen Gesellschaft zu Berlin. XXII Jahrg. Redigirt von *G. Quincke, B. Schwalbe* und *Wangerin.* Berlin 1869. 8.
- Fra alle Lande. Et Maanedsskrift for nyere Reisebeskrivelser, for Skildringer af Lande og Folkeslag, af Dyr- og Planteliv etc. 1869 April—September, udg. af *J. U. A. Holm.* 1869

- October—December, 1870 Januar—Mai, udg. af *L. Zinck*.
Kbhavn. 8.
- Fr. Hammerich*, Den kristne Kirkes Historie. 2 Bd. Midalderen.
1—2 H. Kbhavn 1870. 8.
- Th. Hansen*, Græske Forhold, beskyttet ved —. II. Kbhavn 1869. 8.
- G. Hartwig*, Harmonien i Naturen eller Skabelsens Enhed. Populære Naturforskrifter. Oversat og bearbeidet af P. Mariager.
1—6 Lev. Kbhavn 1869—1870. 8.
- P. V. Heilberg*, Bidrag til Læren om Stofskiftet. Kbhavn 1869.
8. (Afhandl. for den medic. Doctorgrad).
- E. Hertzberg*, En fremstilling af det norske aristokratis historie indtil kong Sverres Tid. Christiania 1869. 8.
- Hof- og Statskalender, Kongelig Dansk, Statshaandbog for Kongeriget Danmark for Året 1870. Udgivet af J. P. Trap. Redigeret af H. C. Erichsen. Kbhavn. 4.
- E. Holm*, Danmarks politiske Stilling under den franske Revolution 1791—1797, særlig med Hensyn til Sverige. Kbhavn 1869.
4. (Universitetsprogram).
- J. v. Hörmann*, Allgemeine Geschichte der neuesten Zeit vom Tode Friedrich des Großen bis zum zweyten Pariser Frieden. 1—3 Bd. Wien. 8.
- J. C. Jensen-Føgh*, Bibelnøgle. En Veiledning til Bibelen's Læsning og Forståelse, efter ... Nicholl's „Help to the reading of the Bible.“ Med et Forord af N. Grimodt. Kbhavn 1869. 8.
- Serualem's Historie. Oversat fra Tysk af C. C. Hall. Kbhavn 1869. 8.
- E. Jessen*, Svensk Sproglære. Christiania 1869. 8.
- S. M. Jørgensen*, Overjodider af Alkaloiderne. Kbhavn 1869. 8.
(Afhandl. for den philos. Doctorgrad).
- J. Kinch*, Ribe Bys Historie og Beskrivelse indtil Reformationen.
3—4 H. Ribe 1869. 8.
- F. Kurts*, Allgemeine Mythologie. Mit 97 Holzschnitten. Leipzig 1869. 8.
- A. de Lamartine*, Histoire des Girondins. T. I—IV. Bruxelles et Leipzig 1847. 8.
- A. de Lamartine*, Histoire de la révolution de 1848. T. I—II. Bruxelles et Leipzig 1849. 8.
- A. de Lamartine*, Histoire de la restauration. T. I—VIII. Bruxelles et Leipzig 1851—1853. 8.

- H. Linneström*, Svenskt Boklexikon. Åren 1830 – 1865. 5–6 h.
Stockholm 1869. 4.
- Løve og Ekspeditioner vedkommende Kirke- og Skolevæsen. Samlede
og udgivne af H. B. Stibsted. 1 Bd. (1857–59). Kbhavn
1869. 8.
- John Lubbock*, Menniskans Urtillstånd eller den förhistoriska tiden
belyst genom fornlemningarne och seder och bruk hos nutidens
vildar. Översättning af C. W. Paikull. Med Förord och
inledning af S. Nilsson. Stockholm 1869. 8.
- V. Lübke*, Kunsthistorien. Fra de ældste Tider til vore Dage.
Efter Originalens fjerde Oplag bearbeidet med særligt Hensyn
til Kunsten i Norden ved Jul. Lange. Med circa 400 Afbild-
ninger. 1–4 Lev. Kbhavn 1869–1870. 8.
- K. J. Lyngby*, Det nordiske Retskrivningsmøde i Stockholm den
25de–30te Juli 1869. Beretning om Mødets Beslutninger
med tilføjet Begrundelse. Kbhavn 1870. 8.
- J. Lökke*. Beretning om det nordiske Retskrivningsmøde i Stock-
holm 25de–30te Juli 1869. Kristiania 1870. 8.
- Henri Martin*, Histoire de France depuis les temps les plus reculés
jusqu'en 1789. T. I–XVII. Paris 1865. 8.
- Meddelelser, statistiske. 8 Bd. Udg. af det statistiske Bureau.
Kbhavn 1869. 8.
- Mignet*, Antonio Perez et Philippe II. Paris 1854. 8.
- A. F. de Bertrand Moleville*, Histoire d'Angleterre, depuis la pre-
mière invasion des Romains jusqu'a la paix de 1763. T. I—
VI. Paris 1815. 8.
- W. Oncken*, Die Staatslehre des Aristoteles in historisch- politi-
schen Umrissen. Ein Beitrag zur Geschichte der Hellenischen
Staatsidee und zur Einführung in die Aristotelische Politik.
1 Hälften. Leipzig 1870. 8.
- Oversigt over det Kongelige danske Videnskabernes Selskabs
Forhandlinger og dets Medlemmers Arbeider i Aaret 1867
(Nr. 7), — i Aaret 1868 (Nr. 3–4), — i Aaret 1869 (Nr. 1).
Af J. J. Steenstrup. Kbhavn. 8.
- F. T. Perrens*, Deux ans de révolution en Italie. Paris 1857. 8.
- J. Petersen*, Lungesvindssotens og Tuberculosisens omtvistede Conta-
giositet og Inoculabilitet. Kbhavn 1869. 8. (Afhandl. for
den medic. Doctorgrad).
- H. Philipsen*, Om Insufficiens af de indre Øiemuskler (musculi
recti interni) og om den af Myopi afhængige konvergente

- Skelen. Kbhavn 1868. (Afhandl. for den medic. Doctorgrad).
- T. Macci Plauti, Captivi.* In usum scholarum recensuit *J. L. Ussing*. Hanniæ 1869. 8.
- De Pradt, L'Europe et l'Amérique, depuis le congrès d'Aix-la Chapelle.* T. I—II. Paris et Rouen 1821. 8.
- De Pradt, L'Europe et l'Amérique en 1822 et 1823.* T. I—II. Paris 1824. 8.
- Register til Skandinaverne Korstog og Andagtsreiser til Palæstina.
Ved *Paul Riant*. Kbhavn. 8.
- C. E. F. Reinhart, Det Kjøbenhavnske Kommunitets Historie i kort Oversigt.* Mindeskrift i Anledning af Kommunitetets Oprettelse den 25de Juli 1569. Udgivet af Stiftelsens Bestyrelse. Kbhavn 1869. 8
- G. A. Nierke, Erziehungslehre.* 3 Aufl. 1 Lief. Stuttgart 1870. 8.
- C. B. Rinneßad, Mindre Lærebog i Geografi.* 5te, forbedrede Udg. Kbhavn 1869. 8. (Gratis fra Forlæggeren).
- Samling af Love og Anordninger m. v. af mere almindelig Interesse, udgiven efter Indenrigsministeriets Foranstaltning. 1865—1869. 5 H. Kbhavn 1869. 8.
- Samlinger, danske, for Historie, Topographi, Personal- og Literaturhistorie. Udgivne af *Chr. Bruun, O. Nielsen og A. Petersen*. 4 Bd. 4 H., 5 Bd. 1—3 H. Kbhavn 1869—1870. 8.
- E. Sørensen, De danske Hælge.* Kbhavn 1869. 8.
- J. Scherr, Allgemeine Geschichte der Literatur.* Ein Handbuch in zwei Bänden, umfassend die nationalliterarische Entwicklung sämtlicher Völker des Erdkreises. Stuttgart 1869. 8.
- M. Schuck, Vårt Land och Folk.* Skildringar af Sverges natur och innebyggare, i uppsatser på vers och prosa, ur äldre och yngre författares arbetan samlade och med anmärkningar försedda. 1 D. 1. Sverige. — 2. Lappland. — 3. Norrland. 2 uppl. Stockholm 1867. 8.
- Annæi Senecæ oratorum et rhetorum sententiae, divisiones, colores.* Conradus Bursian recensuit et emendavit. Lipsiæ 1857. 8.
- S. B. Smith, Leonora Christina Ulfeldt's „Jammers-Minde“.* En egenhændig Skildring af hendes Fangenskab i Blaataarn i Aarene 1663—1685, udgivet efter det originale Haandskrift i Grev J. Waldstein Wartembergs Eie. Med et Forord af Hs. Excellence Grev Johan Waldstein Wartemberg. Kbhavn 1869. 8. (Tillægsblade til samme Bogs 1ste Udgave).

- H. C. Stilling*, Reise i Ægypten. Kbhvn 1869. 8.
- T. Sundby*, Brunetto Latinos Levnet og Skrifter. I et Tillæg: Philippi Gualteri moralium dogma, Albertani Brixensis ars loquendi et tacendi, Versio Islandica c. XXVI moralium dogmatis. Kbhavn 1869. 8. (Afhandl. for den philos. Doctorgrad).
- Tabelværk, statistisk. 3 Række, 12—15 Bd., 1 Afd. Udgivet af det statistiske Bureau. Kbhavn 1868—1869. 4.
- Theocriti Idyllia*. Iterum edidit et commentariis criticis atque exegeticis instruxit A. T. A. Fritzsche. Accedunt annotationes selectæ Chr. Wordsworthii. Vol. I—II. Lipsiæ 1868—1869. 8.
- Augustin Thierry*, Histoire de la conquête de l'Angleterre par les Normands &c. T. I—IV. Paris 1826. 8.
- C. Thomsen*, Græsk ordføjningslære til Skolebrug. Kbhavn 1869. 8.
- C. Thomsen*, Det romerske Stats- og Privatliv i Oldtiden. Til Skolebrug. Kbhavn 1869. 8.
- V. Thomsen*, Den gotiske sprogklasses indflydelse på den finske. En sproghistorisk undersøgelse. Kbhavn 1869. 8. (Afhandl. for den philos. Doctorgrad).
- N. Thorstø*, Danmarks Hædersdage i det nittende Aarhundrede. 1 §. Kbhavn 1870. 8.
- S. B. Thrige*, Lærebog i Geografien for de lavere Klasser i de lærde Skoler og Realskoler. 4 Udg. Kbhavn 1869. 8. (Gratis fra Forlæggeren).
- Tidsskrift, uyt, for udenlandsf theologisk litteratur. Udgivet af H. M. Clausen. 2—4 §. 1869, 1 §. 1870. Kbhavn. 8.
- Tidsskrift for Philologi og Pædagogik. 8 Aarg. 3—4 H. Kbhavn 1869—1870. 8.
- Tidsskrift, historisk, Tredie Række, udg. af den danske historiske Forening ved dens Bestyrelse. 6 Bd. 3 H. (udg. for 2det Halvaar 1868). Fjerde Række. 1 Bd. 1 H. (udg. for 1ste Halvaar 1869). Redigeret af E. Holm. Kbhavn 1869. 8. (Alphabetisk Navne- og Sag-Register til Historisk Tidsskrift tredie Række Bd. I—VI af J. P. F. Kønigsfeldt. Kbhavn. 8.)
- Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben, udg. af C. Fogh, C. F. Lütken og Eug. Warming. 4 Række, 1 Bd. 3—6 H., 2 Bd. 1—2 H. Kbhavn 1869—1870. 8.
- Tidsskrift, botanisk, udg. af den botaniske Forening i Kjøbenhavn. Redigeret af H. Kiærskou. 3 Bd. 2—4 H. Kbhavn 1869. 8.

- Tidskrift, pædagogisk, 1869, 5—8 h., utg. af *L. A. A. Aulin*, 1870, 1 h., utg. af *H. F. Hult* och *E. G. F. Olbers*. Stockholm. 8.
- Tidskrift, illustreret, for de nyeste Reisebeskrivelser, for Skildringer af Naturen, Føreliv, mærkelige Begivenheder m. m. Udgivet under Ledelse af *J. C. Luxen*. 2 Årg. 5—12 h., 3 Årg. 1—4 h. Kbhavn 1869—1870. 4.
- Tidskrift, dansk, for Kirke- og Føreliv, Literatur og Kunst, udgivet af *H. Scharling*. 1869, 11—24 h., 1870, 1—10 h. Kbhavn. 8.
- Udvalg af Breve fra Mænd og Kvinder, strevne gjennem en lang Række af År til *P. Hjort* og nu udgivne med biografiske og litterarhistoriske Anmærkninger af Modtageren. Ny Samling. Kbhavn 1869. 8.
- F. Algreen-Ussing*, Efterretninger om Kallundborg. Kbhavn 1869. 8.
- S. V. Viberg*, Personalhistoriske, statistiske og genealogiske Bidrag til en almindelig dansk Præstehistorie o. s. v. 4—12 h. Odense 1869—1870. 8.
- G. Wustmann*, Apelles' Leben und Werke. Leipzig 1870. 8.
- Zeitschrift für das Gymnasialwesen. Herausgeg. von *H. Bonitz*, *R. Jacobs*, *P. Rühle*. XXIII Jahrg. (Der neuen Folge dritter Jahrg.) 5—12 H., XXIV Jahrg. 1—4 H. Berlin 1869—1870. 8.
- Zeitschrift der Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin. Herausgeg. von *W. Koner*. 4 Bd. 3—6 H., 5 Bd. 1—2 H. Berlin 1869—1870. 8.
- Zeuthen*, Mine første 25 Åar. (1805—1830). Kbhavn 1866. 8.
- Zeuthen*, Et Par Åar af Mit Liv. (Fortsættelse af „mine første 25 Åar“). Med et Tillæg. Kbhavn 1869. 8.

Fortegnelse over de Studerende, der i Året 1869 have tilendebragt Afgangseramen ved de lærde Skoler eller Adgangseramen ved Universitetet; — Liste over de Studerende, som i Året 1869 have taget den philosophiske Examens; — Universitetets Anmeldelser af Forelæsninger i Foraars- og Efteraars-Halvaaret 1869.

Skoleprogrammer.

1. Fra Danmark for 1869.

- Aalborg Kathedralskole: *F. E. Hundrup*, Lærerstanden ved Aalborg Kathedralskole.
- Nørhuns Kathedralskole: *E. Erslev*, Nogle Ord om naturhistoriske Lærebøger tilligemed Brudstykker af en Lærebog i Botanik.

Vørgerdydskolen paa Christianehavn: *J. Helms*, Nogle Bemærkninger om Brugen af Karakterer.

Vørgerdydskolen i København: *J. Pio*, Nogle statistiske Oplysninger om Skolen fra dens Stiftelse indtil nu.

Frederiksborg lærde Skole: *C. Berg*, Smaa Bemærkninger. (I. Hvor ligger Korupedion? II. Om et Par Punkter i det ny Lovforslag om Lønninger for Lærerstanden ved de lærde Skoler. III. Om Retskrivningssagen her ved Skolen).

Hørulfsholms lærde Skole: *H. Hoff*, om Oldtidens Bygningsformer.

Hørjens lærde Skole: Torqvato Tasso's Befriede Jerusalem. Oversat af *V. J. S. Bisted*. (Fortsættelse fra Programmet for 1868).

Odense Kathedralskole: *S. Broberg*, Romanen om Rosén, allegorisk Digting fra Middelalderen.

Roeskilde Kathedralskole: *Petersen*, Et Par Tilfejelser til de i Roskilde Kathedralskole benyttede Lærebøger i Naturlære.

Ronne høiere Realsskole: *M. Jespersen*, Fosforitens Anvendelse — med Hensyn paa Frankrig.

Slagelse Realsskole: *F. Dahl*, Et Par Ord om Opmærksomhedens Betydning for Dannelsen.

Søro Academies Skole: *P. Lorenzen*, Bemærkninger om Skolevæsenet i Schweiz og særligt i Kanton Zürich.

Giborg Kathedralskole: *H. H. Lefolii*, Til Forstaaelse.

Fra Haderåslev Læreres Skole, Helsingørshøiere Realsskole, Latin- og Realsskolen i store Kongensgade, Metropolitanuskolen, Nykøbing Kathedralskole, Randers lærde Skole, Nibe Kathedralskole, Thisted Realsskole, Veile Amts høiere Realsskole, Det v. Westenske Institut, Bordingborg Realsskole blevne alene Skoleesterretninger udgivne.

2. Fra Ísland for 1868

Latinsskolen i Reykjavík: I. *J. Sigurdsson*, Skýrsla um hinn lærda skóla í Reykjavík. Skolaárid 1867—1868. II. Skýringar á vísum í nokkurum íslenzkum sögum, samdar af Jóni Þorkelssyni.

3. Fra Sverige for 1869.

Fra følgende Skoler ere foruden Skoleesterretninger ogsaa Afhandlinger eller andre Meddelelser udgivne:

Calmar: *R. Törnebladh*, Några anmärkningar i svensk verslära.

Christianstad: *S. G. Cavallin*, Skolhistoriska minnen.

Gefle: *C. F. Wiberg*, Om Grekernas och Etruskernas inverkan på Bronskulturen.

Helsingborg: Aristophanes' Lustspel *Foglarne*. Öfversättning af *Hjalmar Sæve*.

Lund: *J. Ruhe*, Horatii lyriska versmått.

Skara: *C Landmanson*, Berättelse (till Kongl. Maj:ts Ecklesiastik-Departement).

Stockholm: *Högre och lägre Elementarläröverk*: *P. M. Elmblad*, Några inledenda ord om Bibelns betydelse för skolan.

Uppsala: *Oratio Lysiæ in Eratosthenem. In usum scholarum edidit P. Hj. Söderbaum*.

Drebro: *L. J. Phragmén*, Berättelse ingifven till Kongl. Ecklesiastikdepartementet om en under sommaren 1868 med understöd af statsmedel i pedagogiskt syfte företagen resa i Tyskland och Schweitz.

II. Den naturhistoriske Samling er blevet forsøgt med følgende Gjenstande:

Pteropus edulis, opstillet paa Green; Caprimulgus europaeus; en præpareret Mave af en Aquila, for at vise Rjertelmaven. Rana fusca; Scomber scomber; Malthæa sp.; Cottus scorpius; Gadus carbonarius; Raja Æg; Brachinus explodens; Helix Pomatia; Modiola vulgaris; Actinia sp., gjennemfaaret vandret og lodret, — Alle i Spiritus.

c. 50 Gjenstande ere enten forsynede med nye Brætter eller med ny Spiritus, eller opstillede i nye Glas, eller omstillede og restaurerede.

En Loupe er anskaffet, en Jordglobus repareret.

III. Den physiske Samling.

Anskaffet et Instrument til at vise Horizontens og Eqvators Stilling til hinanden samt et sphærisk Triangel mellem Høide, Declination, Azimuth og Timevinkel. — Dampmaskinen repareret.

Regnskabsvæsenet.

(De vedføede Postter henvise til det lærde Skolevæsens Budget.)

I. A. Skolekassens Regnskab.

Indtægt.

Post.	Rd. β
1. Jorddebogsindtægter for 1869:	
a. Arvesæsteafgift. Intet.	
b. Tiendeindtægter	3,463 Rd. 41 β
c. Indtægter af Kirker og Præstekald	1,509 — 80 -
d. Jordskylde	22 — 85 -
	4,996 Rd. 14 β
Deri afgaaer:	
Skatter af Tiender, m. v.	93 — 84 -
3. Renter af Skolens Capitalformue	4,902. 26
4. Skolecontingenter m. m.:	487. =
a. Skolepenge	11,847 Rd. 32 β
b. Indskrivningspenge	145 — = -
c. Gebyr for Testimonier.....	110 — = -
6. Bidrag fra Universitetet	11,602. 32
9. Forskjellige ubestemte og extraordinaire Indtægter...	30. =
	21. =
Summa Indtægt...	17,042. 58

Udgift.

Post.	Rd. β
2a. Lønninger til de faste Lærere	16,045. 48
b. Honorar for Inspection og Tilsyn med Samlingerne	450. =
c. Pedellens Løn.....	188. =
d. Personlige Tillæg til Lærerne som Godtgjørelse for Tab af Andel i Skolepengene.....	1,862. =
3. Til Lærere uden fast Ansættelse og til Timeunder- viisning	1,108. 72
5a. Bibliotheket, foruden Renten 43 Rd. af den samme tilhørende Capital, stor 1,075 Rd....	256 Rd. 48 β
At overføre...	256 Rd. 48 β
	19,654. 24
	3*

Post.		Rd. / β	
	Overført...	256 Rd. 48 / β	
b.	Den naturhistoriske Samling	63 — 24 -	
c.	Den physiske Samling.....	27 — 16 -	
		—	
6a.	Brygningsudgifter:	346. 88	
	Bedligeholdelsearbeider	549 Rd. 10 / β	
	Hovedreparationer	= — = —	
		549. 10	
c.	Inventariets Bedligeholdelse	299. 86	
d.	Godtgjørelse for afstaaet Locale af Embedsbolig....	80. =	
7a.	Brændselsfornødenheder	497 Rd. 30 / β	
b.	Belysning.....	24 — 78 -	
		—	
		522. 12	
8.	Skatter og Afgifter (udenfor Bordebogsvesenet)	38. =	
9.	Regnskabsbøringen	360. =	
13.	Forskjellige løbende og extraordinaire Udgifter:		
a.	Skoleopvartering	30 Rd. = / β	
b.	Reengjøring.....	234 — 6 -	
c.	Porto, Protokoller, Skrivemateriale-		
	og Afstrivning	176 — 66 -	
d.	Programmer og Skolehøitideligheder	150 — 59 -	
e.	Andre Udgifter	21 — 26 -	
		—	
		612. 61	
14.	Til Undervisning i Skydevaabens Brug	= =	
		Summa Udgift...	22,462. 89
	Maar hermed sammenholdes Indtægtssummen	17,042. 58	
	fremkommer en Meerudgift for 18 ⁶⁹ /70 af...	5,420. 31	
	Men da Skolen har modtaget et Tilskud af den al-		
	mindelige Skolefond af.....	5,200. =	
	fremkommer en Capital-Tilbagegang af...	220. 31	

Balance=Conto den 31te Marts 1870.

Skolen eier:

	Rd. / β	
1.	Kongelige 4% Obligationer (Indstrivningsbeviis)...	6,600. =
2.	Prioritetsobligationer	6,650. =
3.	Contant Kassebeholdning	514. 50
4.	Deponerede Effecter (af Famulus quæsturæ	1,500. =
	Summa...	15,264. 50

Rd. / β

Skolen skylder:

1. Beholdning af indeholdte Beløb til Dækning af Premier	353. 89
2. Stipendiefondens contante Beholdning	63. 4
3. Deponerede Effecter (af Famulus quæsturæ).....	1,500. =

Saldo: Capitalformue den 31te Marts 1870:

renteberende.....	13,250 Rd. = / β
ikke rentebærende	97 — 53 -
	—————
Balance...	13,347. 53

Balance...	15,264. 50

B. Stipendiefondens Negnsfæb.

Rd. / β

Fonden eiede den 31te Marts 1869:

Capital	19,300. =
Contant Beholdning	37. 15
	—————
	19,337. 15

(Herunder var indbefattet 26 Disciples indestaaande

Oplag, ialt 447 Rd. 48 / β)

Indtægten i 1869—70 har været:

Renter af Fondens Capital.....	772 Rd. = / β
Do. af Bartholins Legat ...	4 — 12 -
	—————
	776. 12
	—————
	20,113. 27

Udgiften derimod:

Udbetalte Oplag og Stipendier....	834 Rd. 72 / β
Bed Salg af 100 Rd. i Kongelig	
Obligation tabt	15 — 47 -
	—————
	850. 23

Fonden eier den 31te Marts 1870 ..... 19,263. 4
nemlig:

Capital: I Indskrivningsbevis...	16,700 Rd. = / β
Do. (Meyers Legat)...	2,500 — = -
	—————
	19,200 Rd. = / β
Contant Beholdning	63 — 4 -
	—————
	19,263. 4

(Under Capitalen er nu indbefattet 25 Disciples indestaaende Oplag,
ialt 377 Rd. 48 / β).

Under 25de October 1869 approberede Ministeriet følgende Fordeling af Skolens Beneficier for 1869—1870:

A. Fri Underviisning, a. som ordentlige Gratister: 1. H. N. Kemp, 2. D. B. C. Tulinius, 3. H. B. Thomsen, 4. C. Wiehe, 5. R. Müller, 6. S. H. Schrader, 7. A. C. Bock, 8. B. M. Gundorph, 9. E. Bondesen; — b. som extraordinaire Gratister: 1. C. L. Petersen, 2. A. J. F. Krebs, 3. E. L. Petersen, 4. D. H. Jørgensen, 5. H. C. G. Jørgensen.

B. Underviisning mod nedsat Betaling: 1. S. C. C. Welschou, 2. P. J. Bondesen.

C. Høieste Stipendium: 1. G. P. B. Kemp, 2. A. F. D. H. Olufsen, 3. P. G. C. Neumann, 4. H. P. Traustedt.

D. Mellemste Stipendium: 1. S. A. Fjelstrup, 2. E. Linstow, 3. J. P. F. Ringberg, 4. J. P. Prahl, 5. H. P. H. Stilhoff, 6. J. C. B. Rievers, 7. C. F. L. Holmer, 8. L. P. K. Holst, 9. B. C. Bernth, 10. A. C. J. Bornemann.

E. Laveste Stipendium: 1. P. J. C. Hansen, 2. P. B. J. Bondo, 3. J. P. F. Carstensen, 4. P. B. Herz, 5. J. D. Bondesen, 6. H. E. Barner, 7. F. C. C. Mørster, 8. J. F. Dahl, 9. F. A. D. Stilhoff, 10. M. C. Eastberg, 11. J. T. Krag.

Da den under D. 3 anførte Discipel J. P. F. Ringberg under 31te Januar d. A. var blevet udmeldt af Skolen (see S. 9), blev det, efter Indstilling, i Skrivelse af 16de Februar af Ministeriet approberet, at der af det Restbeløb af 26 Rd. 24 β. som nu ikke vilde komme ham tilgode af det han tilstaaede mellemste Stipendium, maatte for Beneficiarets tre sidste Quartaler tillægges Discipel H. C. A. Glud af 3die Klasse et Beløb af ialt 15 Rd.

I det Klarupske Legat, 16 Rd. aarlig for hver Stipendiat, vare efter forrige Aars Dimission to Bladser blevne ledige. Blandt de Disciple, som Rector i Skrivelse af 6te December havde foreslaet til at indtræde i de vacante Bladser, tilkendegav Directionen for de Klarupske Stiftelser under 13de f. M. at have valgt Laurits Peter Kristian Holst og Jørgen Dittleff Bondesen af 4de Klasse, hvilke Disciple tilsigemed de tidligere Stipendiater G. P. B. Kemp og P. S. Bondesen af 7de Kl. A, N. Müller af 7de Kl. B, H. P. Traustedt af 5te Kl. have nydt dette Stipendum i de to sidste Quartaler af 1869 og de to første Quartaler af 1870.

Det Bornemann-Lassonske Legat, 10 Rd. aarlig, er for indevarrende Aar af Legatets Ephorus, Kammerherre, Baron Tue-NySENSTEEN, overeensstemmende med Rectors Forslag af 20de Mai, under 9de Juni tillagt Discipel af 7de Kl. A Henrik Nicolai Kemp.

Særskilte Meddelelser.

Circulaire fra Ministeriet af 7de Februar 1870: „Fra en af de lørde Skolers Rectorer er til Ministeriet indkommen en Forespørgsel om, hvorvidt der maatte være Noget til Hinder for, at en Privatist prøves af den ved Afgangsexamen examinerende Lærer, uagtet denne privat har underviist ham.

Foranlediget herved har Ministeriet under Dags Dato tilbagemeldt, at, ligesom man ved Circulaire af 16de Mai 1860 har utalt, at ingen Lærer ved Landets offentlige lørde Skoler kan være Privatdiniisior, saaledes maa man ogsaa

ansec det utilstedeligt, at Nogen, som privat har modtaget Undervisning af en eller flere Lærere ved en offentlig lerd Skole, antages som Privatist ved samme Skole.

Hvilket Ministeriet tjenstligt skulde meddele til behagelig Efterretning og fornøden Tagtagelse.“

Bekjendtgørelse fra Ministeriet af 19de Mai 1870: „Paa derom af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet nedlagt allerunderdanigst Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen ved allerhøieste Resolution af 17de d. M. allernaadigst at bifalde:

at de, der have bestaaet den almindelige Forberedelses-Examen ved Universitetet eller Afgangsexamen for Realdisciple, begge af den høiere Grad, med et Antal af 61 Points i de 10 Fag, i hvilke der examineres ved den almindelige Forberedelses-Examen af høiere Grad ved Universitetet, forudsat, at de tillige i de fire Fag: Thysk, Fransk, Naturhistorie og Geographie, have erholdt mindst 4 g. eller 20 Points, maae indstille sig til Afgangsexamen ved Universitetet eller Afgangsexamen ved de lærde Skoler uden at underkaste sig den ved Bekjendtgørelse af 30te November 1864 anordnede præliminaire Prøve.

Hvilket herved bekjendtgøres til Efterretning for alle Vedkommende.“

Skolefest.

Tirsdagen den 26de October 1869 var det 25 Aar siden at Overlærer, Professor C. L. Petersen første Gang traadte i Forbindelse med Metropolitanstolen. Efter hvad der i saadanne Tilfælde havde vedligeligholdt sig som gammel Skif, maatte Lærere og Disciple ønske særlig at tilkjendegive

den festlige Bethydning, som denne Dag havde for Jubilaren, om hvem de i den Anledning samledes i Skolens Solemnitetsaal. Efterat her en Sang, der var forfattet af en af Afgangsklassens Disciple, var bleven assungen, bragte Skolens øverste Discipel Professor Petersen en venlig Lykønskning fra samlige Meddisciple, fra hvilke han derhos overrakte ham en smuk Gave til Erindring. Derefter hen vendte Rector fra Kathedret nogle Ord til Jubilaren, i hvilke han navnligen udtalte sig om det Sind, hvormed baade Medlærere og Disciple havde opfattet og paafjønnet hans Stilling i deres Samfund, hvorefter Sidstnævnte selv tog Ordet og hætte, hvad den føregne Anledning opfordrede ham til at udtales. — Saavel Professor Petersens nuværende, som enkelte af hans tidlige Medlærere forenede sig senere paa samme Dag om ham i et venskabeligt Møde.

Nr.	Candidaterne.	Udarb. i Møderem. I. (Bundend Dpg.)	Udarb. i Møderem. II. (Fri Dpg.)	Latin (skriftlig).	Latin (mundtlig).
1.	C. E. Hedemann	G. $\div \frac{1}{3}$	G. $\div \frac{1}{3}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$	Mg. $+\frac{1}{3}$
2.	F. M. L. Fugmann	G.	G. $\div \frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{6}$	Tg.
3.	C. P. J. Jorgensen	Mg. $\div \frac{1}{3}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{6}$	Ug. $\div \frac{1}{3}$
4.	L. C. C. Gundorph	G. $+\frac{1}{3}$	G. $\div \frac{1}{3}$	Mg.	Mg. $\div \frac{1}{3}$
5.	C. J. A. Bachevold	Mg. $\div \frac{1}{3}$	G.	G. $+\frac{1}{3}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$
6.	L. C. J. Juul	Mg.	G. $\div \frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{6}$	Mg. $+\frac{1}{3}$
7.	H. C. N. Crone	G.	G.	Mg. $\div \frac{1}{3}$	Mg. $+\frac{1}{6}$
8.	F. C. C. Nielsen	G.	G. $\div \frac{1}{3}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$
9.	A. B. C. Kjolhede	Mg. $\div \frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{3}$	Tg.	Mg.
10.	H. P. Sletting	G. $\div \frac{1}{3}$	G.	G.	Mg.
11.	L. R. Lange	G. $+\frac{1}{3}$	G.	Mg. $\div \frac{1}{3}$	Mg.
12.	A. C. Delbacco	G. $\div \frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{6}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$
13.	L. L. Levinseñ	G.	G.	G.	G. $+\frac{1}{3}$
14.	G. A. Andrefsen	G. $+\frac{1}{3}$	G. $\div \frac{1}{3}$	G. $\div \frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{3}$
15.	S. Lauritsen	G. $\div \frac{1}{3}$	Tg. $\div \frac{1}{3}$	G.	G.
16.	A. Sorensen	Mg. $\div \frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{3}$	Mg. $+\frac{1}{6}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$
17.	H. C. Nissen	G. $\div \frac{1}{3}$	Tg. $+\frac{1}{3}$	Tg. $\div \frac{1}{3}$	Tg. $+\frac{1}{3}$
18.	G. Linde	Mdl. $+\frac{1}{3}$	G. $\div \frac{1}{3}$	Tg. $\div \frac{1}{6}$	G. $+\frac{1}{6}$
19.	C. G. Brondsted	G. $+\frac{1}{3}$	G. $\div \frac{1}{3}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{3}$
20.	C. B. Svane	G.	G.	Tg. $+\frac{1}{6}$	G. $+\frac{1}{6}$
21.	H. F. L. M. Iversen	G.	G.	G.	G. $+\frac{1}{3}$
22.	C. B. Boesen	G. $+\frac{1}{3}$	G. $\div \frac{1}{3}$	Tg. $+\frac{1}{6}$	Tg. $+\frac{1}{6}$

Side 8.

Examen 1869.

Gref.	Øhistorie.	Kritimetif.	Geometrie.	Naturfæ.	Hovedcharakterer.	Pointe.	Ædvraaff.
Mg. $\div \frac{1}{6}$	Ug. $\div \frac{1}{3}$	Mg. $\div \frac{1}{6}$	Mg.	Ug.	Første Char.	67 $\frac{5}{6}$	—
Tg.	Mg. $\div \frac{1}{3}$	Mg.	Mg. $\div \frac{1}{3}$	Mg.	Anden Char.	46 $\frac{5}{6}$	—
Ug. $\div \frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{2}$	Mg.	Ug. $\div \frac{1}{3}$	Ug. $\div \frac{1}{3}$	Første Char.	72 $\frac{1}{3}$	Ug. $\div \frac{1}{3}$
Ug. $\div \frac{1}{6}$	Mg. $+\frac{1}{3}$	Mg. $+\frac{1}{2}$	Mg. $\div \frac{1}{6}$	G. $+\frac{1}{3}$	Første Char.	68 $\frac{5}{12}$	G. $+\frac{1}{3}$
G. $+\frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{6}$	Mg. $+\frac{1}{2}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$	Ug. $\div \frac{1}{3}$	Første Char.	64 $\frac{1}{2}$	—
G. $+\frac{1}{2}$	G. $+\frac{1}{2}$	Mg. $+\frac{1}{3}$	Ug. $\div \frac{1}{3}$	Ug.	Første Char.	68	—
Mg.	Mg. $\div \frac{1}{3}$	Ug. $\div \frac{1}{3}$	Ug. $\div \frac{1}{3}$	Ug. $\div \frac{1}{3}$	Første Char.	70 $\frac{1}{2}$	—
Mg. $\div \frac{1}{3}$	Mg. $\div \frac{1}{6}$	Ug. $\div \frac{1}{6}$	Mg. $+\frac{1}{2}$	Ug. $\div \frac{1}{3}$	Første Char.	67	—
Mg.	Mg. $\div \frac{1}{6}$	G. $\div \frac{1}{6}$	G.	Mg.	Anden Char.	60 $\frac{1}{3}$	—
G. $+\frac{1}{3}$	G.	Mg. $\div \frac{1}{3}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$	G.	Anden Char.	57 $\frac{5}{6}$	—
Mg.	Mg.	G. $+\frac{1}{6}$	G. $+\frac{1}{3}$	Tg. $+\frac{1}{3}$	Anden Char.	61 $\frac{5}{6}$	—
Mg. $\div \frac{1}{6}$	G.	G. $\div \frac{1}{3}$	G. $\div \frac{1}{6}$	G. $+\frac{1}{3}$	Anden Char.	55 $\frac{1}{3}$	—
Tg.	G. $+\frac{1}{3}$	G. $\div \frac{1}{6}$	G. $+\frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{3}$	Anden Char.	49 $\frac{1}{6}$	G. $\div \frac{1}{3}$
Mg. $\div \frac{1}{6}$	Mg. $\div \frac{1}{6}$	G. $+\frac{1}{6}$	G. $+\frac{1}{6}$	G. $+\frac{1}{3}$	Anden Char.	57 $\frac{5}{6}$	—
G. $+\frac{1}{3}$	Tg. $+\frac{1}{2}$	Mg. $+\frac{1}{6}$	Ug. $\div \frac{1}{3}$	Mg.	Anden Char.	49 $\frac{1}{3}$	—
Mg. $\div \frac{1}{6}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$	G. $\div \frac{1}{6}$	Mg.	Mg. $+\frac{1}{3}$	Første Char.	66 $\frac{5}{6}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$
G. $\div \frac{1}{6}$	Tg. $+\frac{1}{3}$	Tg. $+\frac{1}{2}$	G.	Ug. $\div \frac{1}{3}$	Tredie Char.	33 $\frac{1}{2}$	—
Mg. $+\frac{1}{6}$	Tg. $+\frac{1}{2}$	G.	G. $\div \frac{1}{3}$	G.	Tredie Char.	35 $\frac{1}{12}$	—
Mg. $\div \frac{1}{6}$	G.	G. $+\frac{1}{2}$	Mg. $+\frac{1}{3}$	Mg. $\div \frac{1}{3}$	Anden Char.	61 $\frac{1}{3}$	—
G. $+\frac{1}{3}$	G. $+\frac{1}{3}$	Tg. $\div \frac{1}{6}$	Tg. $+\frac{1}{6}$	Tg. $+\frac{1}{3}$	Anden Char.	40 $\frac{1}{3}$	—
G.	Mg. $+\frac{1}{3}$	Tg. $\div \frac{1}{3}$	Mdl. $+\frac{1}{3}$	Tg. $+\frac{1}{3}$	Anden Char.	38 $\frac{1}{3}$	—
G.	Tg.	Tg. $+\frac{1}{2}$	Tg. $+\frac{1}{2}$	Tg. $+\frac{1}{3}$	Tredie Char.	30 $\frac{5}{6}$	—

Bilag til Side 17.

Fagene.	VII A.	VII B.	VI.	V.	IV.	III A.	III B.	II.	I.	Summa
Dansk	2	2	2	2	2	3	3	5	6	27
Thørf.	»	»	2	2	2	2	2	3	4	17
Franſk	1	1	3	2	2	4	4	»	»	17
Engelsk	2	2	»	»	»	»	»	»	»	4
Latin	9	9	8	8	8	8	8	6	»	64
Græſt	6	6	5	5	5	»	»	»	»	27
Religion	1	1	2	2	2	2	2	2	3	17
Historie	4	3	2	3	2	2	2	2	2	22
Geographie ..	»	»	2	2	2	2	2	2	2	14
Mathematiske Discipliner..	4	4	4	4	4	4	4	4	4	36
Naturlære ...	3	4	»	»	»	»	»	»	»	7
Naturhistorie .	»	»	2	2	2	2	2	2	2	14
Skrivning ...	»	»	»	»	1	2	2	3	4	12
Tegning.....	»	»	»	»	»	1	1	2	2	6
Sang *)....	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	4
Summa af ugentlige Timer	34	34	34	34	34	34	34	33	31	288
Hebraif.	2	2	»	»	»	»	»	»	»	4
Gymnaſtit **)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(3)	(4)	12
Total-Summa	38	38	36	36	36	36	36	36	35	304

*) 4 ugentlige Timer, paa hvilke de forskjellige Partier ere fordelede.

**) 12 ugentlige Timer, paa hvilke Klasserne ere fordelede.

Scheme

over Examinationens Gang ved de offentlige Examiner i Metropolitan-skolen i 1870.

A. Afgangsexamen.

(Den 22de, 23de og 25de Juni og fra 6te til 15de Juli.)

VII Klasse A er under den mundtlige Afgangsexamen deelt i Historie og Naturlære i 4 Partier, α , β , γ , δ , i de øvrige Fag i 5 Partier, a, b, c, d, e, saaledes:

VII Kl. A α : 1. Lange-Müller, 2. Bondeisen, 3. Schmidt-Phiseldeck, 4. Heiberg, 5. Schlichtkrull, 6. Thomsen, 7. Privatisten Hirsch, 8. Privatisten Steen.

VII Kl. A β : 1. G. Kemp, 2. Anthon, 3. Holm, 4. Engelsted, 5. Petersen, 6. Privatisten Arns, 7. Privatisten Levy, 8. Privatisten Thomsen.

VII Kl. A γ : 1. Neergaard, 2. Belschou, 3. Tulinius, 4. Suenson, 5. Prior, 6. Privatisten Elvius, 7. Privatisten Møller.

VII Kl. A δ : 1. H. Kemp, 2. Wiehe, 3. Gammeltoft, 4. Eschricht, 5. Bøytler, 6. Privatisten Gregersen, 7. Privatisten Nænde.

VII Kl. A a: 1. Lange-Müller, 2. Anthon, 3. Tulinius, 4. Eschricht, 5. Thomsen, 6. Privatisten Levy.

VII Kl. A b: 1. G. Kemp, 2. Belschou, 3. Gammeltoft, 4. Schlichtkrull, 5. Privatisten Arns, 6. Privatisten Møller.

VII Kl. A c: 1. Neergaard, 2. Wiehe, 3. Heiberg, 4. Petersen, 5. Privatisten Elvius, 6. Privatisten Nænde.

VII Kl. A d: 1. H. Kemp, 2. Schmidt-Phiseldeck, 3. Engelsted, 4. Prior, 5. Privatisten Gregersen, 6. Privatisten Steen.

VII Kl. A e: 1. Bondeisen, 2. Holm, 3. Suenson, 4. Bøytler, 5. Privatisten Hirsch, 6. Privatisten Thomsen.

I. Skriftlig Examen.

Onsdagen den 22de Juni.

Form. 8—12. Opgave i Modersmalet I, befjendt Stof.
Efterm. 4—8. Arithmetik.

Torsdagen den 23de Juni.

Form. 8—12. Latinst Stiil.
Efterm. 4—8. Geometrie.

Løverdagen den 25de Juni.

Form. 8—12. Opgave i Modersmalet II, frit valgt Stof.
Efterm. 4—8. Latinst Version.

II. Mundtlig Examen.

(De paa nedenstaende Schemas venstre og høire Side, samt over eller under disse anførte Examinationer afholdes henholdsvis i VI Kl.'s., III Kl. A's og III Kl. B's Læfestuer).

Onsdagen den 6te Juli.

Kl. 9. VII Kl. A a. Naturlære. Prof. Petersen.

Torsdagen den 7de Juli.

Kl. 9. VII Kl. A β. Naturlære. Prof. Petersen.

Fredagen den 8de Juli.

Kl. 9. VII Kl. A γ. Naturlære. Prof. Petersen.

Løverdagen den 9de Juli.

Kl. 9. VII Kl. A δ. Naturlære. Prof. Petersen.

Mandagen den 11te Juli.

Kl. 9. VII Kl. A a. Latin.	Kl. 10. VII Kl. A α. Historie.
Rector.	Adj. Bergmann.

Kl. 5. VII Kl. A c. Græst.	
Overl. P. Petersen.	

Kl. 9. VII Kl. A b. Mathematik. Adj. Smith.

Tirsdagen den 12te Juli.

Kl. 9. VII Kl. A b. Latin.	Kl. 10. VII Kl. A β . Historie.
Rector.	Adj. Bergmann.
Kl. 5. VII Kl. A d. Græst.	
Overl. P. Petersen.	

Kl. 9. VII Kl. A c. Mathematik. Adj. Smith.

Onsdagen den 13de Juli.

Kl. 9. VII Kl. A c. Latin.	Kl. 10. VII Kl. A γ . Historie.
Rector.	Adj. Bergmann.
Kl. 5. VII Kl. A e. Græst.	
Overl. P. Petersen.	

Kl. 9. VII Kl. A d. Mathematik. Adj. Smith.

Torsdagen den 14de Juli.

Kl. 9. VII Kl. A d. Latin.	Kl. 10. VII Kl. A δ . Historie.
Rector.	Adj. Bergmann.
Kl. 5. VII Kl. A a. Græst.	
Overl. P. Petersen.	

Kl. 9. VII Kl. A e. Mathematik. Adj. Smith.

Fredagen den 15de Juli.

Kl. 9. VII Kl. A e. Latin.	Kl. 6. VII Kl. A. Hebraist.
Rector.	Overl. Krebs.
Kl. 5. VII Kl. A b. Græst.	
Overl. P. Petersen.	

Kl. 9. VII Kl. A a. Mathematik. Adj. Smith.

B. Hovedexamen.

(Den 2den og 4de, samt fra 6te til 22de Juli.)

Samtlige Klasser ere under den mundtlige Hovedexamen deelte i 2 Partier, α og β , VI Klasse i Geographie og Naturhistorie i 3 Partier, α , β , γ , saaledes:

VII Kl. B α : 1. Øluffsen, 2. Loofst, 3. Müller, 4. Schrader, 5. Neumann, 6. Holten, 7. Hansen, 8. Ørnf.

- VII Kl. B β: 1. Philipse, 2. Vorries, 3. Dithmer, 4. Westergaard, 5. Bornemann, 6. Bull, 7. Gram, 8. Linde.
- VI Kl. α: 1. Bøff, 2. Liebe, 3. Bondeisen, 4. Dahlerup, 5. Frisø, 6. Ravn, 7. Fjelstrup, 8. Wolfhagen, 9. Lundahl, 10. Schwarzkopf.
- VI Kl. β: 1. Gundorph, 2. Brix, 3. Hoppe, 4. Jonquieres, 5. Bondo, 6. Schmidt-Phiseldæf, 7. Meissling, 8. Linstow, 9. Michelsen, (10. Hornemann).
- VI Kl. α: 1. Bøff, 2. Brix, 3. Dahlerup, 4. Bondo, 5. Fjelstrup, 6. Linstow, 7. Schwarzkopf.
- VI Kl. β: 1. Gundorph, 2. Bondeisen, 3. Jonquieres, 4. Ravn, 5. Meissling, 6. Lundahl, (7. Hornemann.)
- VI Kl. γ: 1. Liebe, 2. Hoppe, 3. Frisø, 4. Schmidt-Phiseldæf, 5. Wolfhagen, 6. Michelsen.
- V Kl. α: 1. Ussing, 2. Stephensen, 3. Hornemann, 4. Brix, 5. Villenksjold, 6. Stilhoff, 7. G. Carstensen, 8. Gade.
- V Kl. β: 1. Brahl, 2. With, 3. Traustedt, 4. Herk, 5. Eschrift, 6. F. Carstensen, 7. E. Petersen.
- IV Kl. α: 1. Bondeisen, 2. Nestorff, 3. Kromphardt, 4. Hammershaimb, 5. Holmer, 6. Tuxen, 8. Søeborg, 8. Holst, 9. Anthon, 10. Scherfig, 11. Stillmann.
- IV Kl. β: 1. Wolfhagen, 2. Nielsen, 3. Helms, 4. Garde, 5. Gammeltoft, 6. Nivers, 7. Hill, 8. Wolff, 9. Drif, 10. Dahlerup.
- III Kl. A α: 1. Volqvarð, 2. Hornemann, 3. Ussing, 4. F. Lund, 5. Bondeisen, 6. A. Lund, 7. Ørsted, 8. Gullach, 9. Anthon.
- III Kl. A β: 1. Gram, 2. E. Sørgensen, 3. Barner, 4. Benzion, 5. Evers, 6. Helms, 7. Bachmann, 8. Berggreen, 9. Mørster.

III Kl. B α: 1. Bernth, 2. Bornemann, 3. Djørup, 4. Gad,
5. Sansen, 6. Burmeister, 7. Castberg,
8. Stilling, 9. H. Jørgensen.

III Kl. B β: 1. Hagen, 2. Dahl, 3. Schulz, 4. Blom,
5. Stilhoff, 6. Woldike, 7. Gregersen,
8. Glud, 9. D. Jørgensen.

II Kl. α: 1. Thomsen, 2. Starcke, 3. Bondeisen, 4. Lund-
dahl, 5. H. H. Schou, 6. Meldahl, 7. Lund,
8. Hanssen, 9. With, 10. Eibe, 11. Schmidt,
12. Hill, 13. Erichsen.

II Kl. β: 1. Meyer, 2. Bergh, 3. Gad, 4. Lehmann,
5. Bunzen, 6. Rosenvinge, 7. Wellmann,
8. Krag, 9. Ryder, 10. Tuxen, 11. Scherfig,
12. C. Schau.

I Kl. α: 1. Nielsen, 2. Drachmann, 3. Raaschou,
4. Schmidt, 5. Lund, 6. Wolff, 7. Holm,
8. Scherfig, 9. Jensen, 10. Stephensen.

I Kl. β: 1. Bølling, 2. Ahlberg, 3. Johansen, 4. Baller,
5. Fog, 6. Liebe, 7. Kauffmann, 8. Ryp-
perda, 9. Schou, 10. Molbedø.

I. Skriftlig Grammen.

Løverdagen den 2den Juli.

Kl. 9—12. Danskf Stiil VII Kl. B, VI, V, IV, III Kl.
A og B, II og I Kl.
— 12½—2½. Regning II og I Kl.

Mandagen den 4de Juli.

Kl. 9—12. Latinfk Stiil*) VI, V og IV Kl.
— 5—8. Latinfk Version*) VI og V Kl.

*) VII Kl. B skriver latinfk Stiil og Version samtidig med VII Kl. A.

II. Mundtlig Examens.

(Ligesom ved Afgangsexamen. De med * betegnede Examinationer foretages i VII Kl. A's Køfestue.)

Onsdagen den 6te Juli.

8—9½.	II Kl. β. Thøft. Overl. P. Petersen.	8—10.	VI Kl. α'. Geogra- phie. Overl. Fogh.
10—12½.	II Kl. α. Latin. Overl. Krebs.	10—12.	I Kl. Historie. Adj. Bergmann.
1—3.	III Kl. A. Thøft. Overl. P. Petersen.	12½—2.	IV Kl. α. Græst. Adj. Kerrn.
5—7.	I Kl. Thøft. Adj. Arenzen.	2—3.	IV Kl. β. Natur- historie. Overl. Fogh.
5—7½.	5—7½.	V Kl. Religion. Adj. Brunnemann.	

5—7½. VII Kl. B. Franskt. Adj. Carøe.

Torsdagen den 7de Juli.

8—9½.	II Kl. α. Thøft. Overl. P. Petersen.	8—10.	VI Kl. β'. Geogra- phie. Overl. Fogh.
10—12½.	II Kl. β. Latin. Overl. Krebs.	10—12.	I Kl. Geographie. Adj. Bergmann.
12½—3.	III Kl. B. Franskt. Adj. Carøe.	12½—2.	IV Kl. β. Græst. Adj. Kerrn.
5—7.	I Kl. Religion. Adj. Brunnemann.	2—3.	IV Kl. α. Natur- historie. Overl. Fogh.
5½—7½.	5½—7½.	V Kl. Historie. Adj. Bergmann.	

Fredagen den 8de Juli.

8—10½.	III Kl. B α. Latin. Overl. Krebs.	8—10.	VI Kl. γ'. Geogra- phie. Overl. Fogh.
11—12½.	I Kl. α. Dansk. Adj. Arenzen.	10½—1½.	III Kl. A. Latin. Adj. Kerrn.
1—2.	I Kl. β. Natur- historie. Overl. Fogh.	1½—3.	IV Kl. α. Thøft. Overl. Fibiger.
5—7½.	VI Kl. β. Franskt. Adj. Carøe.	5—7½.	II Kl. Historie. Adj. Bergmann.

5—7. I Kl. Regning. Prof. Petersen.
 * 5—7½. V Kl. Thøff. Overl. Fibiger.

Lørdagen den 9de Juli.

8—10.	III Kl. B. Thøff. Overl. Fibiger.	8—10½.	VII Kl. B. Reli- gion. Adj. Brun- nemann.
11—12½.	I Kl. β. Dansk. Adj. Arentzen.	11—1½.	V Kl. Græst. Overl. P. Peter- sen.
1—2.	I Kl. α. Natur- historie. Overl. Fogh.	1½—4.	III Kl. B. β. Latin. Overl. Krebs.
5—7½.	VI Kl. α. Frans. Adj. Carøe.	5—7.	VI Kl. γ. Natur- historie. Overl. Fogh.

5—7½. II Kl. Regning. Adj. Smith.

Mandagen den 11te Juli.

5—7.	VI Kl. β'. Natur- historie. Overl. Fogh.

*9—10. III Kl. A. β. Geographie. Overl. Fogh.

5—6½. II Kl. α. Dansk. Adj. Arentzen.

6½—8. II Kl. β. Religion. Adj. Brunnemann.

Tirsdagen den 12te Juli.

5—7.	VI Kl. α'. Natur- historie. Overl. Fogh.

*9—10. III Kl. A. α. Geographie. Overl. Fogh.

5—6½. II Kl. β. Dansk. Adj. Arentzen.

6½—8. II Kl. α. Religion. Adj. Brunnemann.

Onsdagen den 13de Juli.

5—7½.	III Kl. B. Reli- gion. Adj. Brun- nemann.

5—6½. II Kl. α. Naturhistorie. Overl. Fogh.

6½—8. II Kl. β. Geographie. Adj. Carøe.

Torsdagen den 14de Juli.

	5—7½.	III Kl. A. Religion. Adj. Brunnenmann.
	5—6½. 6½—8.	II Kl. β. Naturhistorie. Overl. Fogh. II Kl. α. Geographie. Adj. Carøe.

Fredagen den 15de Juli.

	8—10½.	VI Kl. α. Religion. Adj. Brunnenmann.
	11—12.	V Kl. α. Geographie. Overl. Fogh.
	12—1½.	IV Kl. α. Transit. Adj. Carøe.
	1½—2½.	III Kl. A α. Naturhistorie. Overl. Fogh.

5—7½ VI Kl. β. Religion. Adj. Brunnenmann.

Løverdagen den 16de Juli.

8—12.	VII Kl. B α. Latin. Overl. Krebs.	8—10½. VI Kl. α. Thdsf. Overl. Fibiger.
12—2½.	VI Kl. β. Latin. Overl. β. Petersen.	10½—12. IV Kl. α. Geographie. Overl. Fogh.
2½—3½.	VII Kl. B. Hebraïsf. Overl. Krebs.	12—1½. IV Kl. β. Thdsf. Overl. Fibiger.
5—6½.	IV Kl. α. Religion. Adj. Brunnenmann.	1½—4. III Kl. B. Historie. Adj. Bergmann.
6½—7½.	III Kl. B α. Geographie. Overl. Fogh.	5—6. V Kl. β. Geographie. Overl. Fogh.
		6—7. IV Kl. β. Transit. Adj. Carøe.

8—11.	VII Kl. B β. Mathematik. Prof. Petersen.
12—3.	III Kl. A. Mathematik. Adj. Smith.
5—7.	V Kl. α. Mathematik. Prof. Petersen.

Mandagen den 18de Juli.

8—12.	VII Kl. B β. Latin. Overl. Krebs.	8—10½. VI Kl. β. Thysf. Overl. Fibiger.
12—2½.	VI Kl. α. Latin. Overl. P. Petersen.	10½—12. IV Kl. β. Geogra- phie. Overl. Fogh.
		12—2. III Kl. A. Dansk. Overl. Fibiger.
		2—4½. III Kl. A. Historie. Adj. Bergmann.
8—11.	VII Kl. B α. Mathematik. Prof. Petersen.	
12—3.	III Kl. B. Mathematik. Adj. Smith.	

Torsdagen den 20de Juli.

8—11.	VII Kl. B β. Graßf. Overl. Fibiger.	8—10. VI Kl. α. Historie. Adj. Bergmann.
11½—2.	VI Kl. β. Graßf. Adj. Herrn.	10—11. III Kl. A β. Natur- historie. Overl.
2—3½.	IV Kl. β. Religion. Adj. Brunne=mann.	Fogh.
5—7½.	IV Kl. α. Latin. Overl. Fibiger.	11—1. V Kl. Frank. Adj. Carøe.
		1—2. III Kl. B β. Geo- graphic. Overl.
		Fogh.
		5—7. VII Kl. B β. Hi- storie. Adj. Berg=mann.
8—10½.	IV Kl. α. Mathematik. Prof. Petersen.	
11—2.	VI Kl. α. Mathematik. Adj. Smith.	
5—7.	VII Kl. B α. Naturlære. Prof. Petersen.	

Torsdagen den 21de Juli.

8—11.	VII Kl. B α. Graßf. Overl. Fibiger.	8—10. VI Kl. β. Historie. Adj. Bergmann.
11½—2.	VI Kl. α. Graßf. Adj. Herrn.	10—11. V Kl. α. Natur- historie. Overl.
5—7½.	IV Kl. β. Latin. Overl. Fibiger.	Fogh.
		11—1½. III Kl. A. Frank. Adj. Carøe.
		2—3. III Kl. B α. Natur=historie. Overl.
		Fogh.
		5—7. VII Kl. B α. Hi- storie. Adj. Berg=mann.

- 8—10½. IV Kl. β. Mathematik. Prof. Petersen.
 11—2. VI Kl. β. Mathematik. Adj. Smith.
 5—7. VII Kl. B β. Naturlære. Prof. Petersen.

Fredagen den 22de Juli.

8—11. V Kl. α & β. Latin. Adj. Kerrn.	8—9. III Kl. B β. Naturhistorie. Overl. Fogh.
	9—12. IV Kl. Historie. Adj. Bergmann.
	12—1. V Kl. β. Naturhistorie. Overl. Fogh.

- 8—10. V Kl. β. Mathematik. Prof. Petersen.
 10½—1. III Kl. B. Dansk. Adj. Brunnemann.

Tirsdagen den 19de Juli, Kl. 9 Form., prøves de til Uptagelse i Skolen anmeldte Disciple.

Fredagen den 22de Juli, Kl. 1, afholdes Lærerforsamling i Anledning af Censuren. Derefter indtræder Sommerferien, som ender Mandagen den 22de August. Translocationen foretages Tirsdagen den 23de August Formiddag Kl. 11.

Til at overvære den mundtlige Deel af ovennævnte Examiner, ligesom ogsaa Translocationen, indbydes herved Disciplenes Forældre og Foresatte samt andre Skolens og Bidensfabernes Velhndere.

Metropolitanskolen i Juni 1870.

B. Borgen.

Meddeelse til Forældre og Børger.

Da Udfaldet af Hovedexamen, der aſſluttes med den ſidſte Dag af Skoleaaret, førſt kan blive bekjendtgjort for Disciplene paa den førſte Dag i det nye Skoleaar, og det imidlertid maa være Forældre eller Børger magtpaalinggende ſuareſt muligt at blive ſatte i Kundſtab om, hvorvidt de dem vedkommende Discipline ere blevne opſlyttede i en høiere Klæſſe, eller ikke, meddeles herved, at der med Hensyn til de Discipline, der ikke have kunnethopflyttes, ſtrax efter Skoleaarets Slutning herom vil blive afgiven fornøden Underretning til Hjemmet.

B. Borgen.